بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާජ ގެزެට

ވޮލިއުމް: 54 ނަންބަރު: 24 ތާریخ: 13 ސެप्ટેम्બ� 1446 – 12 ނޮވেम्बަr 2025 ހުކުރު

ގަވާހިން ނަންބަރ: 2025/R-21

ދާންދެން ކުރިއަށް ގެންދާ ގަވާހިން

ދިވެހިރާজެއްގެ ބާރުން
ބ.ވެލިމަކުން ވަކި کުރެވުނު
ރ.ދ، ދިވެހिराজ

ފޯން: 3336211
ފެક्स: 7242885
ވެބްसައިट: www.gazette.gov.mv

• ގަވާހިން ބަންދުކުރުން ހުއްދަން ކެތްދެން ބަންދުކުރެވިފައި ހުންނަ ފަރާތްތަކުން legalaffairs@po.gov.mv އަށް.

بسم الله الرحمن الرحيم

ﷺ،
ﷺ.

ﷺ

ﷺ

ﷺ: ﷺ 1

1. ﷺ 1
2. ﷺ 1

ﷺ: ﷺ 3

3. ﷺ 3
4. ﷺ 3
5. ﷺ 8
6. ﷺ 8
7. ﷺ 9
8. ﷺ 10
9. ﷺ 10
10. ﷺ 11
11. ﷺ 12

ﷺ: ﷺ 12

12. ﷺ 12
13. ﷺ 21 ﷺ 12
14. ﷺ 12
15. ﷺ (ﷺ) 13

16. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖްކުރުމާއި ޕެކެޓްތަކުގެ ނިޝާނު 14
17. ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތަކުގެ އިމްޕޯޓުކުރުމަށް ދޫކުރާ ލައިސަންސް 14
18. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގަނޑުގޮތުން ނުވަތަ ވަކިން ވިއްކުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރާ އުސޫލު 14
19. ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު 15
20. ލައިސަންސް އައުކޮށްދިނުން 15
21. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރީގެ މުއައްސަސާތަކާ ފަރާތްތަކުގެ ދަފުތަރު 15
22. ލައިސަންސް ހުއްޓުވުން ހަރަކާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު 15
23. ފީ ނެގުން 16
24. ރާއްޖޭގައި ވިއްކުމަށް އަންނަ ބާވަތްތަކަށް ހުއްދަ ހޯދުން 16
25. ކުރިން ރާއްޖޭގައި ވިއްކައިފައިނުވާ ބާވަތްތައް 16
26. ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ (އިމްޕޯޓުކުރާ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް 16
27. ރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ލިސްޓު 17
28. ކުރިން ރާއްޖޭގައި ވިއްކައިފައިނުވާ ބާވަތްތައް 17
29. ހުއްދަ ދޫކުރުން 17
30. ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ އިލްތިޒާމު 18
31. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކުންނާއި ރީ-އެކްސްޕޯޓްކުރާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓާއި އޭގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް 18
32. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓާއި އޭގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތައް 19
33. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތު 20
34. މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަކަން އެންގުމާއި ބަދަލެއް އައުން 20
ހަތަރުވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމާއި ޕްރޮމޯޓްކުރުމާއި ސްޕޮންސަރކުރުން މަނާކުރުން 20
35. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުނުކުރުން 20
36. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެ ކަންކަން 21
37. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމާއި ގެންގުޅުމުގައި ސަމާލުވާންވީ ކަންތައްތައް 22
38. ފިލްމާއި، ސްޓޭޖް ޕްރޮގްރާމް، ވީޑިއޯ ގޭމް ފަދަ މީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބޭނުންކުރާ މަންޒަރު ދެއްކުން 22
ފަސްވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖިން ލޭބަލް ޖެހުން 23
39. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެތެރެކުރުމާއި ޕެކޭޖިން ވިއްކުން 23

40. ﷺ 24
41. ﷺ 24
42. ﷺ 25
43. ﷺ 25
44. ﷺ 26
45. ﷺ 27
46. ﷺ 27
47. ﷺ 28
ﷺ: ﷺ 28
48. ﷺ 28
49. ﷺ 29
50. ﷺ 30
51. ﷺ 30
52. ﷺ 31
53. ﷺ 31
54. ﷺ 32
55. ﷺ 32
56. ﷺ 33
57. ﷺ 33
58. ﷺ 34
59. ﷺ 34
60. ﷺ 34
61. ﷺ 34
62. ﷺ 35
63. ﷺ 35
ﷺ: ﷺ 35
64. ﷺ 35

65. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 37
66. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 37
67. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 37
68. ﷺ ﷺ 38
69. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 43
70. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 44
ﷺ 1 45
ﷺ 2 48
ﷺ 3 64

ދުންފަތް ކޮންޓްރޯލްކުރުމާ ގުޅޭ އާންމު ގަވާއިދު

ފުރަތަމަ ބާބު: އިބްތިދާއީ މާއްދާތައް

ތަޢާރުފާއި ނަން

1. (ހ) މި ގަވާއިދަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުޅޭ ކޮންމެ މީހަކަށް ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކޮށް ތިބުމުގެ ޙައްޤު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި، ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމާއި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިއްކާރީގެ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިއްކާރީގެ މުޢާމަލާތްތައް ކުރުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ބަންދުކުރުމާއި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ވިޔަފާރި ކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމާއި، ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަދުކުރުމާއި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖުކޮށް ލޭބަލް ޖަހުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް ބަންދުކުރުމަށް ޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބާރު ލިބިގެން އެކުލަވާލައިފައިވާ ގަވާއިދެކެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ، "ދުންފަތް ކޮންޓްރޯލްކުރުމާ ގުޅޭ އާންމު ގަވާއިދު" އެވެ.

ގަވާއިދުގެ މަޤްޞަދު

2. މި ގަވާއިދުގެ މަޤްޞަދުތަކަކީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި މި ވަނީއެވެ.

(ހ) ދުންފަތަކީ އެންމެ ވިހަވަރު މާއްދާތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އަދި އޭގެ ރައްކާތެރި ވަކި މިންވަރެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ވިޔަފާރިއަކަށް ވެފައި، ދުންފަތުގެ ސަބަބުން ފުރާނައަށް ނުރައްކާތެރި ބަލިތައް ޖެހޭތީ، މި ވިޔަފާރިން މުޖުތަމަޢު ރައްކާތެރިކުރުން.

(ށ) ޒަމާނީ ސައިންސުގެ އިލްމުން ސާބިތުކޮށްދޭ ފަންނީ މަޢުލޫމާތާއި، މިނިވަން ތަޙްޤީޤު މުޖުތަމަޢުގެ ތަޖުރިބާކުރެވިފައިވާ އަދި އަމަލުކުރަމުންދާ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އާންމު ޞިއްޙަތާއި މަސްލަޙަތުގެ މާޙައުލުގެ ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިވުމަށް، ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަދު ޞިއްޙަތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ މީހުންނަށް ދުންފަތުގެ ސަބަބުން ބަލިވުމަށް ޖެހޭ މިންވަރު މަދުކުރުން.

(ނ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމާ ގުޅިގެން ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކުރުން. އަދި ވަކިން ހާއްސަކޮށް، ކުޑަކުދިންނާއި، މާބަނޑު އަންހެނުންނާއި، ހާއްސަ އެހީ ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކާއި، ދާއިމީ ބަލިތަކުގައި ފަރުވާކުރާ ބަލިމީހުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކާ ހިމެނޭގޮތަށް މީހުން ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކުރުން.

(ރ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަން ހުއްޓާލުމަށް މަގުފަހިކުރުން.

(ބ) އާންމު ސިއްޙަތު ރައްކާތެރިކޮށް، ދުޅަހެޔޮކަން އިތުރުކުރުމުގެ ގޮތުން އާންމު ތަންތަނާއި ވަޞީލާގެ މާޙައުލުތަކަށް ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަނާ އަދި ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރި މާޙައުލުތަކެއް ހެދުން.

(ޅ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ލިބޭނެ ގޮތްތައް މަދުކުރުން.

(ކ) ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތައް ކުރުމަށް ވަކި އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅައިގެން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ބޭނުންކުރުން މަދުކުރުމާއި، ދުންފަތުން ލިބޭ ގެއްލުންތަކުން މުޖުތަމަޢު ރައްކާތެރިކުރުން.

(އ) ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްކުރުމަށް ދޫކުރެވޭ ހުއްދައިގެ ބާވަތްތަކާއި، އެ ހުއްދަތައް ދޫކުރެވޭ ގޮތާއި، ބާޠިލުކުރެވޭ ގޮތާއި، ހުއްދައާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.

(ވ) ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްކުރުމަށް ދޫކުރެވޭ ހުއްދައާ ގުޅޭ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވުމުން އަދަބު ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުން.

(މ) ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ހުއްދަ ދޫކުރެވޭ ތަންތަނުގެ އަދަދާއި، އެ ތަންތަން މުޢާމަލާތްތަކުގެ ހުއްދަ ސަރުކާރަށް ދައްކާ ގޮތް ކަނޑައެޅުން.

(ފ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމާއި ޕްރޮމޯޓްކުރުމާއި ސްޕޮންސަރކުރުން ކަމުގައި ބެލޭނެ ކަންކަން ކަނޑައެޅުމާއި، އެ ކަންކަން މަނާކުރުން.

(ދ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މެދުވެރިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ސިއްޙީ ނުރައްކާތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން މާލީ ގެއްލުންތަކާއި ބެހޭ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން.

(ތ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި، ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ދޫކޮށްލުމުގެ ފުރުޞަތު ޚިދުމަތްތަކާއި، ހެލްޕްލައިން، ދަރުސްތަކުން ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމުގެ ގެއްލުން އަންގައިދިނުމާއި، ދުންފަތް ދޫކޮށްލުމުގައި އެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމަށް ކަމާބެހޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ މައްސަލަ ފާހަގަކުރުން.

(ލ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިމެނޭ އުފެއްދުންތަކުގެ ބާޒާރުކުރުމުގައި ދުނިޔޭގެ ގޮތުން ފައިދާއަށް ކަނޑައަޅައި، ދުންފަތުން ލިބޭ ގެއްލުންތަކާއި ބެހޭ މަޢުލޫމާތާއި މަންޒަރު ހިމެނޭގޮތަށް އިންޒާރުގެ ނިޝާން ޖެހުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.

(ގ) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރަން އަލަށް ފަށާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު މަދުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.

(ޏ) ވަކިވަކި ސިގަރެޓް ވިއްކުން މަނާކުރުން.

ދެވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ދުމުން މުޖުތަމަޢު ރައްކާތެރިކުރުން

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ ސައިންބޯޑު

3. ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަނުގައި، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާގޮތަށް ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ދުންފަތުގެ ދުމުގެ އަސަރުނުކުރާ ތަނެއްކަމަށް ވުން.

(ށ) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން ނުވަތަ ނިޝާން، އެ ތަނަށް ވަދެވޭނެ ހިސާބުތަކުގެ ކޮޅު ފަރާތްތަކަށް ފެންނާނެހެން އެ ތަންތަނުގައި ހުރުން.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމާއި، އެކަމަށް ބޭނުންކުރާ އާލާތްތަކާއި، ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ ސިފަ އިސްތިހާރާއި ސްޕޮންސަރ އިސްތިހާރުކުރުމުގައި ބޭނުންވާ އެއްވެސް އެއްޗެއް އެފަދަ ތަނެއްގައި ފެންނަގޮތަށް ނުބެހެއްޓުން.

(ރ) ކަމާބެހޭ ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ފަންނީ މުއައްސަސާތަކުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ހުއްޓުވުމަށް ކަމާބެހޭ މުއައްސަސާތަކުން ހިންގާ ހަރަކާތްތަކާއި ޚިދުމަތް ހުށަހަޅާކަމާ އެ ނަމްބަރު ވެސް މަޢުލޫމާތު ފޯނުން ހުށަހަޅާކަމާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނުން ފިޔަވައި ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މަޢުލޫމާތެއް ތަނެއްގައި ނުހިމެނުން.

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަން

4. ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނަކީ ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކުރާ ތަންތަނެވެ. މި ތަންތަނުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(ހ) އިޖުތިމާޢީ ތަންތަނާއި، އާންމު ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، އާންމު ހަރަކާތްތަކަށް ހިންގާ ތަންތަން.

(1) މިސްކިތްތަކާއި، ސްކޫލްތަކާއި، މަދަރުސާތަކާއި، މި ތަންތަނުގައި ހާމަކޮށް ޢާންމު ބިންތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ ގޮތުގައިވާ ހުންނަ އެންމެހައި އިމާރާތްތަކާއި، މި ތަންތަނަށް ވަދެ ނުކުންނަ ދޮރާއި ދޮރާށިތަކުގެ އިރުން ފުރިގެން 25 (ފަންސަވީސް) ފޫޓުގެ ދުރުމިނުގެ ބައިގައި ހިމެނޭ އާންމު ތަންތަން؛

(2) ސިއްޙީ ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، މަތީ ތަޢުލީމުދޭ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތީގައި، ކުޑަކުދިން ބަލަހައްޓާ ތަންތަނާއި،

އެ ތަންތަނުގައި ހާމަކޮށް އަންނަ ބިންތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ ގޯތިތެރޭގައި ހުންނަ އެންމެހައި އިމާރާތްތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ ގޯއްޗާއި، އެ ތަންތަނަށް ވަދެނުކުމެވާ ދޮރުތަކަށް ހުންނަ އެފަދަ ތަންތަނާއި، ބޭސްފިހާރަ ތަންތަނަށް ވަދެނުކުންނަ ދޮރާއި ދޮރާށިތަކާއި، ވަދެނުކުމުގެ ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަ ތަންތަނާއި އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(3) ބަސްޓާމިނަލްތަކާއި، ބިއުރޯތަކާއި ދުވަހުގެ ކުއްލި ކެއުމުގެ މަގުސަދުގައި ހިންގާ ތަންތަން؛

(4) ދައުލަތުގެ އޮފީސްތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތަކާއި، ޕާކިންގ ސްޓޭޝަންތަކާއި، ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ޖަލްސާތައް ބާއްވާ އެންމެހައި ތަންތަނާއި ގޯތިތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ އިމާރާތްތަކާއި، އިމާރާތުން ބޭރުގައި ހުންނަ ބޯޅަކުރީތަކާއި އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި.

(ށ) މަސައްކަތުކުރާ ތަންތަން:

(1) މުސާރައަށް ނުވަތަ އުޖޫރައަށް މަސައްކަތްކުރާ މީހުންގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ރިޟާކާރުން މިހެން މަސައްކަތްކުރާ އޮފީސްތަކާއި، އާންމުންނާއި މުޢާމަލާތްކުރާ ވަދެނުކުންނަ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(2) ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުތަކުގައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ބަންދުކޮށް ހުންނަ (Indoor) ހުރިހާ ތަންތަނާއި، މަސައްކަތްކުރަން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ހާލަތު ތަންތަނުގެ ތެރެއިން މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ހުއްދަދޭ ތަންތަން ފިޔަވައި އެ ނޫން ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި.

(ނ) އާންމު ދަތުރުފަތުރުކުރާ އެންމެހައި އުޅަނދުފަހަރާއި ތަންތަން.

(1) ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުކުރާ އެންމެހައި އުޅަނދުތައް؛

(2) އާންމު ދަތުރުފަތުރުކުރާ އެއްގަމު އެންމެހައި އުޅަނދުފަހަރާއި، ކަނޑު އުޅަނދުފަހަރު؛

(3) އެއްގަމާއި ކަނޑާއި ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުކުރާ އުޅަނދުފަހަރުގެ ސަލާމަތީ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާފައިވާ ގަވާއިދުތަކުގައި، ދުނިޔޭގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކުރަން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ހުރިހާ އުޅަނދުތައް؛

(4) އެއްގަމާއި ކަނޑާއި ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގައި ބޭނުންކުރާ ޑިމަލްތަކާއި، އެ ތަކެތީގެ ޕާރޓްސްތަކާއި، ބޭސް ސްޓޭޝަނުތަކާއި، ވައިގެ ބަނދަރުތަކާއި، ކަނޑުގެ އުޅަނދުތައް ކައިރިކުރުމަށް ހަދައިފައިވާ ބަނދަރުތަކާއި، ފާލަންތަކާއި، ޖެޓީތަކާއި، ޕައިޕްލައިންތައް ފަދަ ތަކެތީގެ، ޖެނެރޭޓަރ ސްޓޭޝަންތަކާއި އެފަދަ އުޅަނދުތަކަށް އަރައިފޭބުމަށް މަގުފަހިކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެ ނޫން ވެސް ތަކެތި.

(ނ) ހަތިޔާރާއި ބޮމާ ތަކެއްޗާއި، ކެމިކަލާއި، ކަސްރަތާއި، ފުސްފޫރިކުފުލާއި، ރިމޯޓްކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް ދިމާވާ ވަޒަންކުރެވޭ ތަކެތި:

(1) ސިނާޢީތަކާއި، ޓެކްސްޓައިލް ފެކްޓަރީތަކާއި، ރިމޯޓްކޮންޓްރޯލްކުރުން ހަދައިފައި ހުންނަ ޕާރޓްތަކާ ވާރޑްކުރުމަށް ތަކެތި، ފުސްފޫރިކުރުމާގެ ހަރަކާތް ހިނާ ތަކެތި، އެ ތަކެތީގެ ބާރުމަތީ؛

(2) ކެމިކަލާއި، އިމާރާތްތަކާއި، ކޮޅުތަކާއި، ދަނޑުތަކާއި، ސްޓޭޓްޖެހޭތަކާއި، ކެމިކަލް މި ނޫން ވެސް ތަކެތި، އެ ތަކެތީގެ ގޮތިގޮތުގައި ކެމިކަލް ބޭނުންކުރުމުގައި ހަދައިފައިވާ ކެމިކަލްތަކާއި، އެކަމުގެ ސަރަހައްދު ތަކެތި، ކަސްރަތުކުރާ ތަކެތި، އާންމު ތަކެތީގައި ކެމިކަލް ކަސްރަތުކުރުމަށް ވަސީލަތްތައް ގެއްލުންވާ ހުނަރު ތަކެތީގެ ބާރުމަތީ. މި ތަކެތީގެ ތެރޭގައި އަލިއަލި ބޯންގަން ހަދައިފައިވާ އަލިއަލި ފުރަތަމައިގެ އިމާރާތްތައް ނުވަތަ ތަކެއްޗާއި ތެރޭގައި ހުރި ކެމިކަލް ގޮތުން ނުވަތަ ދަނޑުގެ ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް ތަކެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.)

(ބ) އަލިފާނުގެ ހަރަކާތް ހިނގުމުގެ ފުރުސަތު ބޭނު ތަކެތި:

(1) އަލިފާން ހިފާ ނުވަތަ އަލިފާން ރޯވާ ހަކަތައިގެ ބާވަތްތަކާއި އަލިފާން ރޯވުމުގެ ފުރުސަތު ބޭނު ތަކެތި ވިއްކާ ތަކެތި، އެފަދަ ތަކެތި ގެންނަން ފައިވާ ހުރިހާ ތަކެތި، މިފަދަ ތަކެތި އުފެދުމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ އުޅަނދުތަކާއި، އެފަދަ އުޅަނދުތަކުން ބޭނުންކުރާ ފާރު ސަރަހައްދު ކަނޑައަޅައިފައިވާ ނަމަ އެފަދަ ސަރަހައްދުތަކުގެ ތެރޭގައި؛

(2) އާންމުންނަށް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން ޕެޓްރޯލް ސްޓޭޝަން ފަދަ، އަލިފާން ރޯވުމުގެ ފުރުސަތު ބޮޑު ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގެ ވަށައިގެންވާ 10 (ދިހައެއް) ފޫޓުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އާންމު ސަރަހައްދުތައް؛

(3) އަލިފާން ރޯވުމުގެ ފުރުސަތު ބޮޑު ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(4) އެއްގަމު އުޅަނދުތައް ޕާކުކުރާ ސަރަހައްދުތަކާއި، ޖެޓީތަކާއި، ކަނޑުގެ އުޅަނދުތައް މަޑުކުރާ ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ސަރަހައްދުތަކާއި، ވައިގެ އުޅަނދުތައް މަޑުކުރާ ސަރަހައްދުތަކުގެ ދޮރުމަތި؛

(ނ) މުޖުތަމަޢުގެ ބައެއް ފަރާތްތަކަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ތަންތަން:

(1) ކުޑަކުދިންގެ ޕާކުތަކާއި، މައިޗާންތަކާއި، ކުޑަކުދިންނަށް ނުވަތަ އާއިލާތަކަށް ހާއްސަކޮށް، ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނާއި އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތީގައި އެ ތަންތަނުގެ ހާމަ ބިންތައް؛

(2) ޒުވާނުންގެ މަރުކަޒުތަކާއި، ޒުވާނުން ކުޅިވަރުކުޅުމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތީގައި، އެ ތަންތަނުގެ ހާމަ ބިންތައް؛

(3) އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބަލަހައްޓާ ތަންތަނާއި، ހާއްސަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުން ބަލަހައްޓާ ތަންތަނާއި، އެފަދަ ފަރާތްތަކަށް ހިދުމަތްދިނުމަށް ނުވަތަ މުނިފޫހިފިލުވުމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ތަންތަނާއި، އެފަދަ ފަރާތްތަކަށް ހާއްސަ ހަރަކާތްތައް ބާއްވާ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގައި ހުންނަ ހާމަ ބިންތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(4) ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މީހުން ބަލަހައްޓާ އެންމެހައި ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގައި ހުންނަ ހާމަ ބިންތައް؛

(5) ހޮސްޕިޓަލް ނުވަތަ ކްލިނިކެއްގައި ފަރުވާ ލިބޭ މީހުން ވަގުތީގޮތުން ބައިތިއްބާ އެންމެހައި ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގައި ހުންނަ ހާމަ ބިންތަކުގެ ތެރެއިން މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަން ނުވަތަ ސަރަހައްދުތައް ފިޔަވައި އެ ނޫން ތަންތަން.

(ރ) އާންމުން ހިދުމަތް ހޯދާ ތަންތަނާއި ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ހިންގާ ތަންތަން:

(1) މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ހުއްދަދެވޭ ތަންތަން ފިޔަވައި، ސައި ހޮޓާތަކާއި، ކެފޭތަކާއި، ރެސްޓޯރަންޓްތަކާއި، ކާބޯތަކެތި

އުފައްދާ ތަންތަނާއި ވިއްކާ ތަންތަން އަދި މި ނޫން ވެސް ކެއިންބުއިމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އެފަދަ ކަންކަން ކުރަން ބަންދުކޮށް ހުންނަ (Indoor) ތަންތަނާއި، ހާމަކޮށް ހުންނަ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(2) ފިހާރަތަކާއި، މާރުކޭޓުތަކާއި، މޯލްތަކާއި އަދި މި ނޫން ވެސް ތަކެތި ވިއްކާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ހިންގާ އާންމު ތަންތަނާއި، ވަގުތީގޮތުން ވަކި މުއްދަތަކަށް ހިންގާ ބާޒާރުތަކާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި.

(ށ) ގިނަމީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނުގައި ހުންނަ އާންމުން ވަދެނުކުމެވޭ ތަންތަން:

(1) އެއް އާއިލާއަށްވުރެ ގިނަ އާއިލާތައް ނުވަތަ ގޭބިސީތައް ދިރިއުޅުމަށް ބަހައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ އެއް އެޕާޓްމަންޓަށް ވުރެ ގިނަ އެޕާޓްމަންޓް ހިމެނޭ އިމާރާތްތަކުގައި ހުންނަ އާންމު ތަންތަނާއި ވައިގޮޅި؛

(2) ވަޒީފާގެއްގައި މަސައްކަތުގެ ދާއިރާގައި ދިނައިރު އުޅެނޭގޮތް ނުވަތަ މަގުބޫލުކުރަނޭ ތަންތަނާއި މުވައްޒަފުންގެ "އެކޮމޮޑޭޝަން" ހަމަޖެއްސިފައިވާ ތަންތަނުގައި މި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލު ކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަން ނުވަތަ ސަރަހައްދުތަކެއް ފިޔަވައި، ބަންދުކޮށް ހުންނަ (Indoor) ހުރިހާ ތަންތަނާއި، އާންމު ތަންތަނާއި، ވައިގޮޅިއާއި، ބޮޑުކަނި ފަދަ ކޮޓަރިތަކަށް ނުވަތަ އެޕާޓްމަންޓަކަށް ވައި ދައުރުވާ ފަދަ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި؛

(3) އުނގަނޑައިދޭ މުއައްސަސާއެއްގެ ބިމުގެ ދަށުން ދަރިވަރުންގެ އެކޮމޮޑޭޝަން (ޑޯމް ނުވަތަ ހޮސްޓެލް ފަދަ) ހަމަޖެއްސިފައިވާ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގެ ދޮރުމަތި.

(ނ) އެއް ގެއަށް ވުރެ ގިނަ ގޭގެއަށް ވަދެނުކުމެވޭ ގޮތަށް ހަދައިފައިވާ ގޯޅިތަކާއި، ކޮރިޑޯތަކާއި ބަންޑާރަ ގޯޅިތައް.

(ރ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ތަނެއް ހުންނަނީ ނުވަތަ ހިންގަނީ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ އިމާރާތްތަކުގައި ނަމަ، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެ ތަނެއްގައި އަމަލުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(1) އެފަދަ ތަނެއް ހިންގާ ތަނުގައި ނުވަތަ ސަރަހައްދުގައި ނުވަތަ ބައެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާވުން؛

(2) އެފަދަ ތަނަކަށް ވަދެނިކުމެވޭނޭ ދޮރުމަތީގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާވެއެވެ.

(ށ) (1) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަން ފިޔަވައި، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނާއި، އިމާރާތްތަކާއި، ސަރަހައްދުތަކުގެ ތެރެއިން އެ ތަނެއްގެ ނުވަތަ އިމާރާތެއްގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދެއްގެ އެއްވެސް ބައެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ހުއްދަކުރާ ތަންތަނާއި، އިމާރާތްތަކާއި، ސަރަހައްދުތަކުގެ ދޮރުތަކާއި، ދޮރާށިތަކާއި ގޯޅިތަކުގެ އިތުރުގެ ކުރިމަތިން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ފޫޓުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އާންމު ސަރަހައްދުތައް؛

(2) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދުތަކުގެ ތެރެއިން އެ ތަނެއްގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދެއްގެ އެއްވެސް ބައެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ހުއްދަކުރާ ތަނަކީ ނުވަތަ ސަރަހައްދަކީ ހާމައަށް ހުޅުވާ ތަނެއް ނުވަތަ އެ ސަރަހައްދެއް ނަމަ، އެ ތަނެއްގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދުގެ އިމުން ފެށިގެން ވަށައިގެން 10 (ދިހައެއް) ފޫޓުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އާންމު ސަރަހައްދެއް.

5. ވަކި ހާލަތްތަކުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަން

(ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ އަދި ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކުރަން ތަންތަނަކަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަނެއްގައި ބާއްވާ ހަފްލާއެއްގެ ސަރަހައްދުން ނުވަތަ ހަރަކާތެއްގެ ސަރަހައްދުން ނުވަތަ ކަފޭއެއްގެ ސަރަހައްދުން އެ ތަނަކީ މިހުން ޢާއްމު ތަނެއް ނަމަ، އެ ތަނެއް އެއީ ވަގުތީގޮތުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ތަނެއް ނަމަ، އެ ތަނެއްގައި އެކަން އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް، އެ ހަފްލާއެއް ނުވަތަ ހަރަކާތެއް ފެށުމުގެ ކުރިން ފެނިގެން އެ ހަފްލާއެއް ނުވަތަ ހަރަކާތެއް ނިމުމާ ހަމައަށް ބަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ހަރަކާތެއް ނުވަތަ ހަފްލާއެއް ހިނގާއިރު، އެ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކަން، އާންމުންނަށް މައުލޫމާތު ދިނުމަށް ބޭނުންކުރާ ވަސީލަތެއް ބޭނުންކޮށްގެން އަންގަންވާނެވެ.

6. ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކަން އެންގުން

(ހ) ޒާތުގައި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަނުގެ ބޭރުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނުގައި ނުވަތަ ތަނެއްގެ ބައެއްގައި ނުވަތަ ސަރަހައްދެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް އާންމުންނަށް ފެންނާހެން ފެންނަގޮތަކަށް ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ށ) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަނުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ލިޔުންތަކާއި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނުގައި

ބަޔައްޖާ އިންޑިކޭޓަރުތައް، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓުތައް ފަސޭހައިން ފެންނާނެހެން ހުށަހަޅުމަކީ، އެ ތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ނުވަތަ ހިންގާ ފަރާތްތަކުގެ ނުވަތަ އިމްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް މަގުފަހިވާ ކަންކަމާ އަންގައިދީ ފިޔަވަޅު ހަރުކަށިކޮށް ނުވަތަ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުވަތަ، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމެއް ނުވާނެއެވެ.

7\. ސްމޯކިންގ ޒޯނާއި ސްމޯކިންގ އޭރިއާ — ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރިކުރުމަށް ތަންތަނުގައި އާންމުންނާއި އެހެން ފަރާތްތަކަށް ނުރައްކާތެރިވެދާނެ ނުވާ ގޮތުގައި، އަދި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން އިސްތިރާހާ ގޮތުގައި، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޭނީ މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

(ހ) މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ތަނެއް ("ސްމޯކިންގ ޒޯން") ނުވަތަ ސަރަހައްދެއް ("ސްމޯކިންގ އޭރިއާ" އެއް) ކަނޑައަޅާނީ މިނިސްޓްރީގެ ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ހާޞިލުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހުއްދަ ލިބުމުން ޤާނޫނަށް ފެތޭގޮތުގައެވެ.

(ނ) މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން އަންނަނިވި ތަންތަނުގައި ސްމޯކިންގ ޒޯނެއް ގާއިމުކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) ވައިގެ ބަނދަރުތަކާއި ކަނޑުގެ ބަނދަރުތަކުގެ ތެރެއިން ޓާމިނަލް ދޮރުތަކުގެ އިންތިޒާމު ހުންނަ ބަނދަރުތަކާއި؛

(2) މޯލްތަކާއި؛

(3) ސައިޓްތަކާއި، ކެފޭތަކާއި، ރެސްޓޯރަންޓުތަކާއި؛

(4) ދަތުރުތަކުގެ ބޭނުމުގެ ދަތުރުގައި ބަނދަރުގައި މީހުން ބައިތިއްބާ ތަންތަން؛

(5) ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި، މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގައި މުވައްޒަފުން ދިރިއުޅެންޖެހޭ ތަންތަން (މިސާލު: ރިސޯޓުތައް).

(ނ) މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަނާކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން، އަންނަނިވި ތަންތަނުގައި ސްމޯކިންގ ޒޯނެއް ޤާއިމުކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) ވައިގެ ބަނދަރުތަކުގައްޔާއި ކަނޑުގެ ބަނދަރުތަކުގައިވާ ހުޅު ތަންތަނުގައި؛

(2) ސިނާޢީ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުތަކުގައިވާ ހުޅު ތަންތަނުގައި؛

(3) ސައި ހޮޓާތަކާއި، ކެފޭތަކާއި، ރެސްޓޯރަންޓުތަކުގައި؛

(4) މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން އެ ތަނެއްގައި މުވައްޒަފުން ދިރިއުޅެންޖެހޭ ތަންތަނުގައި؛

(5) ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ބަންދުގައި މީހުން ބައިތިއްބާ ތަންތަނުގައި ހުންނަ ހުޅު ބިންތަކުގައި؛

(6) ކާރިސާއެއްގައި ގެއްލުން ލިބުނު މީހުން ވަގުތީގޮތުން ތިބޭ ކޭމްޕް ފަދަ ތަންތަނުގައި އާންމު ހުޅު ބިންތަކުގައި؛

(7) ދައުލަތުގެ އެންމެހައި އިދާރާތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތަކާއި، ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ޒިންމާ އަދާކުރާ އެންމެހައި ތަންތަނުގައި އާންމު ހުޅު ބިންތަކުގައި.

8. ސްމޯކިންގ ޒޯނާއި ސްމޯކިންގ ޝެލްޓަރ ހެދުމަށް ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅުން

(ހ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ސްމޯކިންގ ޒޯން ނުވަތަ ސްމޯކިންގ ޝެލްޓަރ ހެދުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރާ ލިޔުމުން އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) ސްމޯކިންގ ޒޯން ނުވަތަ ސްމޯކިންގ ޝެލްޓަރ ކަނޑައަޅައި ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނީ، އެ ތަނަކަށް ހުއްދަ ހޯދުމަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާއި އެ ތަނުގެ މިންގަނޑުތައް، މިނިސްޓްރީން ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ މުއައްސަސާއަކުން ބަލައި ފާސްކުރުމަށްފަހު، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފީ ދެއްކުމުންނެވެ.

9. ސްމޯކިންގ ޒޯނާއި ސްމޯކިންގ ޝެލްޓަރގެ ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި މިންގަނޑުތައް

މި ގަވާއިދުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަ ދޫކުރާ ސްމޯކިންގ ޒޯނުތަކާއި ސްމޯކިންގ ޝެލްޓަރތަކަށް ހުއްދަ ދިނުމުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި ބެލެވޭނެ މިންގަނޑުތައް، މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

10. (ހ) އަންނަނިވި ކަންކަމީ މި ބާބުގެ ދަށުން ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭނެ ކަންކަމެވެ.

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަނާ ގުޅޭގޮތުން ގަވާއިދާ ޚިލާފުވުންކަމުގައި ބަލާނެ ކަންކަން

(ހ) އަންނަނިވި ކަންކަން ފަރުދަކު ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(1) ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގައި، މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން ލިބިދީފައިވާ ޙައްޤު ގެއްލޭނޭ ފަދައިން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން؛

(2) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން.

(ށ) މުއައްސަސާތަކާއި، ވިޔަފާރިތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާއި، އެ ތަންތަން ހިންގާ ފަރާތްތަކާއި، ޒިންމާދާރު ފަރާތްތަކުގެ ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ބެލޭނެ ކަންކަން.

(1) މި ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވުން؛

(2) މި ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފުވުން؛

(3) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަނަކީ ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ހުއްދަ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ދެއްކުން؛ މި ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަކީ، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ހުއްދަ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ދެއްކުންކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.

(3.1) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި އަޝްޓްރޭއެއް ބެހެއްޓުން؛

(3.2) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި އާންމުންނަށް ފެންނަގޮތަށް ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް ބެހެއްޓުން.

(4) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ ނަމަ، އެކަން ހުއްޓުވުމަށް މަސައްކަތް ނުކުރުން؛ މި ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ހުއްޓުވުމަށް މަސައްކަތް ނުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ކަންކަމެވެ.

(4.1) ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ ނަމަ، އެ ތަނުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަނެއްކަން އަންގަމުން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނުކުރުން؛

(4.2) ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ ފަރާތްތައް ކަމާބެހޭ ފަރާތަށް ވަގުތުން ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ވަގުތެއްގެ ތެރޭގައި ރިޕޯޓު ނުކުރުން.

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުންކާ މީހުންނަށް އިސްތިސްނާދިނުން

11. މި ގަވާއިދުގައިވާ މާއްދާތަކަށް މަނާކުރުމުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުންކާ މީހުންނާއި އެފަދަ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމަށް ހާއްސަ ސަމާލުކަމެއް ދޭންވާނެއެވެ. އަދި އެއްވެސް ޙާލެއްގައި ވެސް ތަނެއްގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމުގެ ވިޔަފާރި ނުވަތަ ޚިދުމަތް ސަޕްލައި އުފެއްދުމާއި ގުޅިގެން އެކަށައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ނޫނީ، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުންކާ މީހުންގެ ޙައްޤުތަކަށް އިސްތިސްނާދެވޭނެއެވެ. އަދި މި ގަވާއިދުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ މީހުންގެ ޙައްޤުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންވެފައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެކަމުން ދުރުހެލިވުމާއި، ދުވަހަކު ސިއްޙަތަށް ލިބޭނެ ޙައްޤުތަކެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްކުރުން

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުން

12. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ވިޔަފާރި މުޢާމަލާތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމަށް މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ވެސް ހުއްދައެއް ހޯދަންވާނެއެވެ.

އުމުރުން 21 އަހަރުން ދަށުގެ މީހުނާ ނުވަތަ ކުޑަކުއްޖަކާ ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއްގައި ބައިވެރިނުކުރުން

13. (ހ) އުމުރުން 21 (އެކާވީސް) އަހަރުން ދަށުގެ މީހަކަށް ނުވަތަ ކުޑަކުއްޖަކަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމާއި، 21 (އެކާވީސް) އަހަރުން ދަށުގެ މީހަކު ނުވަތަ ކުޑަކުއްޖަކު ލައްވައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމާއި ޙަރަކާތް އެތެރެކުރުމާއި ބޭރުކުރުމާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބަދަލުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(ށ) ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ގަނެދޭ ފަރާތަކީ އުމުރުން 21 (އެކާވީސް) އަހަރުން ދަށުގެ މީހެއްކަމަށް ނުވަތަ ކުޑަކުއްޖެއްކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ނަމަ، އެ ފަރާތެއްގެ އުމުރު 21 (އެކާވީސް) އަހަރުން މަތިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން އެ މީހެއްގެ ކާޑެއް ދެއްކުމަށް ބާރުއަޅައިކަން އަސްލައިޑީ ކާޑު ނުވަތަ އެއްގަމުގައި ދުއްވާ ލައިސަންސް ފަދަ ދައުލަތުގެ ލައިސަންސް ނުވަތަ ކާޑުކަން އަސްލުގައިވާ އަދި އުފަން ތާރީޚު ހިމެނޭ ރަސްމީ ލިޔުމެއް ދައްކައިދިނުމަށް ފަރާތްތަކުން ވިއްކައިގެން ނުވާނެއެވެ. އުމުރު ކަށަވަރުކުރުމަކީ، ތަކެތި ވިއްކާ ފަރާތުގެ ނުވަތަ ޒިންމާދާރު ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓުންތަކާ މެދު ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތް

14. (ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރާ ތަންތަނުގައި 21 (އެކާވީސް) އަހަރުން ދަށުގެ މީހުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް ވިއްކުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފު މަނާކަމެއްކަން އެނގޭނޭ ފަދައިން އަންގައިދޭ ނޯޓިސްއެއް އެ ތަންތަނުގައި

ބަހައްޓަންވާނެއެވެ. މި ނޯޓިސް ހުށަހަޅާނީ ގޮތުގެ ނަމޫނާ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ހިމަނައިފައި އެ ވަނީއެވެ.

(ނ) ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލައި ގެންގުޅުމުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް އިސްތިހާރުކުރުމުގެ އަމަލެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭ ފަދަ ގޮތަކަށް، މަގުމަތީން ހިނގާބިނގާވެ އުޅޭ މީހުންނަށް އެފަދަ ތަކެތި ފެންނާނެހެން ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ރ) ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ތަންތަނުން ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް ވިއްކަންވާނީ، މި ގަވާއިދުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޚާއްޞަކޮށް ލަފާކޮށް ޖަހާލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.

(ބ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ގަނޑުކޮށް ނުވަތަ ވަކިވަކިން ވިއްކުމުގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ކޮންމެ ތަނެއްގައި، މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރާ ގޮތެއްގެ މަތިން ދުންފަތުން ސިއްޙަތަށް ކުރާ ނުރައްކާ އަސަރު އެނގޭނެ ފަދަ މެސެޖެއް، އެ ތަނަކަށް ވަދެ ނިކުމެ ހިނގާ ފަރާތްތަކަށް ފަސޭހައިން ފެންނާނެހެން ބަހައްޓަންވާނެއެވެ. މި ނޯޓިސް ހުށަހަޅާނީ ގޮތުގެ ނަމޫނާ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި އެވަނީއެވެ.

(ޅ) ދުންފަތު ނުވަތަ ދުންފަތުން އުފައްދައިފައިވާ ތަކެތި، ކާކުކަން ނޭނގޭ ފަދަ ގޮތަކަށް، ވެންޑިންގ މެޝިނުތަކުން ނުވަތަ ޕޯސްޓުގެ ޒަރީއާއިން ނުވަތަ ސިޓީ ޑެލިވަރީކޮށް ނުވަތަ އިންޓަރނެޓް ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ އެ ނޫން ވެސް އޮންލައިން ޑެލިވަރީ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅިގެން ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް މިހާރު ވިއްކައިގެން ވެސް ނުވަތަ ގަނެގެން ވެސް ނުވާނެއެވެ.

ހުއްދަނެތި ވިޔަފާރިކުރުން ނުވަތަ ސްމަގްލިންގް ކުރުން (ވަގު ވިޔަފާރިކުރުން)

15. (ހ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމާއި، ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި، ރާއްޖެއިން ބޭރުކުރުމަށް ނަގަންޖެހޭ ހުއްދަ ނެތި އެ ތަކެތި ވިއްކުމާއި އެތެރެކުރުމާއި ރީ-އެކްސްޕޯޓްކުރުމާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބަންދަރުތަކުގައި ޓްރާންޒިޓް ނުވަތަ ކާބަން ނުވަތަ ލިބި ފަދަ ތަކެތިން ނުގުޅިގެން ފަދަ، އެހެން ޓްރާންޒިޓް ނުވަތަ ކާބަން ނުވަތަ ލިބި ފަދަ ތަކެތީގައި ބަންދަރުތަކުގައި ވިއްކުމާއި، ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި، ރާއްޖެއިން ބޭރުކުރުމަކީ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވަގު ވިޔަފާރިކުރުމެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 31/79 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކްސްޕޯޓް އިމްޕޯޓްގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރާއްޖެއިން ބޭރުން ދަތުރުކޮށްފައި އަންނަ ފަރާތްތަކުން، އެ ފަރާތްތަކުގެ ޝަޚްޞީ ބޭނުމަށްޓަކައި ގެންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން، ޑިއުޓީ މަޢާފުކޮށްދެވިފައިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި އެ ބާވަތްތައް މަޢާފުކޮށްދެވިފައިވާ މިންވަރަށް ދިވެހިރާއްޖެ ގެނައުމަކީ ނުވަތަ އެތެރެކުރުމަކީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި

ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ގޮތަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުން ކަމަކަށް ނުބެލެވޭނެއެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބޮންޑެޑްސްޓޯރުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމު

16. ރާއްޖޭގެ ބާޒާރުގައި ދައުރުވާ ދުންފަތުގެ ވަގު ބާވަތްތަކާއި، ދުންފަތުގެ ވަގު ވިޔަފާރި ދުނިޔެން ކޮންޓްރޯލްކުރުމަށް ބަލައި އަދި ޕްރޮޓޮކޯލްތަކާއި ގައިޑްލައިނާ އެއްގޮތަށް ނިޒާމުތަކެއް ވާންޖެހޭނީ ރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުއާހަދާ (ފްރޭމް ވޯކް ކޮންވެންޝަން އޮން ޓޮބޭކޯ ކޮންޓްރޯލް) އާއި އެހެނިހެން އެއްބަސްވުންތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން އެފަދަ އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އެއްގޮތަށް ކަނޑައަޅައި ތަންފީޒުކުރާ ޕްރޮޓޮކޯލްތަކާއި ނިޒާމުތަކެކެވެ.

ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމަށް ދެވޭ ލައިސަންސް

17. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ވިޔަފާރި މުއާމަލާތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ވިޔަފާރިކުރުމަށް މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުއްދަތަކެވެ.

(ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގަނޑުކޮށް ނުވަތަ ވަކިން ވިއްކުމުގެ ލައިސަންސް.

(ށ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިމްޕޯޓުކުރުމުގެ ލައިސަންސް.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ ލައިސަންސް.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގަނޑުކޮށް ނުވަތަ ވަކިން ވިއްކުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކުރާ އުސޫލު

18. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގަނޑުކޮށް ނުވަތަ ވަކިން ވިއްކަންވާނީ މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) ދުންފަތުގެ ބާވަތް ވިއްކުމަށް ވަކި ހުއްދައެއް ނަގަން ޖެހުނު ކަމުގައި ވިޔަސް، ހަމައެކަނި ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތައް ވިއްކަމުން ނުވަތަ ހަމައެކަނި ދުންފަތާ ގުޅޭ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގުމުގެ ހުއްދައެއް ދޫއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތް ވިއްކުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނީ، ވިޔަފާރީގެ މުއާމަލާތްކުރުމަށް ބަލައި ސަރުކާރުގެ އެހެން އިދާރާއަކުން ހޯދަންޖެހޭ ހުއްދައެއް އޮތް ނަމަ، އެފަދަ ހުއްދައެއް އޮންނަ ފަރާތްތަކަށެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުންފަތުގެ އެއްޗެސް ވިޔަފާރިއެއް ކުރެވޭނީ، މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ލައިސަންސް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާއިރު ދުންފަތުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ލައިސަންސް ހޯދަންވާނެއެވެ.

ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު

19. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ލައިސަންސް ދޫކުރާނީ، މީލާދީ 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހު، ހުއްދަ އައުކުރާނީ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތަކުގައި މަޝްވަރާކުރާނެއެވެ.

ލައިސަންސް އައުކުރުން

20. (ހ) ލައިސަންސްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ކުރިން ހުއްދަ އައުކުރުމަށް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ލައިސަންސް އައުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ، މި ގަވާއިދުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.

(ނ) ހުއްދަ އައުކުރެވޭނީ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި، ލައިސަންސް އައުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފީއާއި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ އެއްވެސް ފައިސާއެއް އޮތް ނަމަ، އެ ފައިސާއެއް ދައްކައި ނިމުމުންނެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތުތަކާ ގުޅުންހުރި ތަފްޞީލު

21. ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެދޭއިރު ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތުގައި ހިމެނޭ ގޮތުގެ މަތީން، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅޭ ތަފްޞީލު މިނިސްޓްރީން އަންގާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ލައިސަންސް ހޯދުމަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު

22. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ މުޢާމަލާތްކުރުމަށް ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ލައިސަންސަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ "ވަންގަވް" https://one.gov.mv ޕޯޓަލް ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އޮންލައިން އެހެން ޕޯޓަލް މެދުވެރިކޮށް، އެ ޕޯޓަލްގައި އެ ލައިސަންސަކަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތާ އެކުގައެވެ.

(ހ) ހުށަހަޅާ އެދޭ ފަރާތަކީ ވިޔަފާރި (ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕް) އެއް ނުވަތަ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއް ނަމަ، އެ ފަރާތުގެ ނަމާއި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ އެޑްރެހާއި، ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރާއި، ޖީއެސްޓީ ރަޖިސްޓަރުގެ ނަމާއި، އެޑްރެހާއި، ގުޅޭނެ ފޯނު ނަންބަރާއި، ރަޖިސްޓްރީގެ ކޮޕީ.

(ށ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގެންނާނެ ނުވަތަ ވިއްކާނެ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ވިޔަފާރިތަކުން، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާނެ ގޮތުގެ ތަފްޞީލް.

(ސ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކުން އެ ފަރާތުން އެތެރެކުރާ ބާވަތްތައް ވިއްކަމުން ގަސްތުކުރާ ތަންތަން.

(ށ) މީގެ އިތުރުން، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕްރޮފައިލް ކަނޑައެޅިފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ލިޔުންތައް.

ފީ ނެގުން

23. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ލައިސަންސްތަކާއި ހުއްދަތައް، މިނިސްޓްރީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފީއެއް ދެއްކުމުންނެވެ. މި ގޮތުން ހުއްދަ ދޫކުރުމާ ގުޅޭ ފީތަކުގެ ތަފްސީލު، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެ ވަނީއެވެ.

ރަޖިސްޓްރީގައި ވިއްކުމަށް އަންނަ ބާވަތްތަކަށް ހުއްދަ ހޯދުން

24. ރަޖިސްޓްރީގައި ވިއްކުމަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކަށް މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ. ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ "ވަންގޮވް" "https://one·gov·mv" ޕޯޓަލް ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އޮންލައިން އަންގާ ޕޯޓަލް މެދުވެރިކޮށް، އެ ޕޯޓަލްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަކުން މަޢުލޫމާތުތަކާއެކުގައެވެ.

ހުއްދަ ރަޖިސްޓްރީގައި ވިއްކައިފައިނުވާ ބާވަތްތައް

25. މި ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އާންމުކުރާ ލިސްޓުގައި ނެތް، ދުންފަތުގެ ކޮންމެ ބާވަތެއް ބެލެވޭނީ، ހުއްދަ ރަޖިސްޓްރީގައި ވިއްކައިފައިނުވާ ބާވަތެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

ރަޖިސްޓަރީއަށް އެތެރެކުރާ (އިމްޕޯޓުކުރާ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް

26. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އާންމުކުރާ ލިސްޓުގައި ނެތް، ދުންފަތުގެ ކޮންމެ ބާވަތެއް ރަޖިސްޓްރީގައި ވިއްކުމަށް ހުއްދަ ދެވޭނީ، އެ ބާވަތެއް އިމްޕޯޓުކުރުމުގެ ކުރިއަށް އެދި އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތުތައް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައި، އެ ބާވަތެއް އިމްޕޯޓުކުރުމުގެ ހުއްދަ މިނިސްޓްރީން ދިނުމުންނެވެ.

(1) އުފެއްދި ފަރާތަކީ ކޮބައިކަން އަންގައިދޭ ފަދަ ލިޔުމެއް؛

(2) އުފެއްދި ޤައުމުގެ ސަރުކާރު ގަބޫލުކުރާ ލެބޯރަޓަރީއަކުން ހެދިފައިވާ ޓެސްޓް ރިޕޯޓް؛

(3) އެ އުފެއްދުމުގެ ނަން؛

(4) އެ އުފެއްދުމުގެ ނަމޫނާ؛

(5) އެ އުފެއްދުމުގައި އެކުލެވޭ ބާވަތްތަކުގެ ތަފްސީލް އަންގައިދޭ، އުފެއްދި ފަރާތުގެ ލިޔުން؛

(6) އެ އުފެއްދި ޤައުމުގައި އެ ބާވަތް ވިއްކުމަށް ދީފައިވާ ހުއްދައާ ގުޅޭ ލިޔުން؛

(7) އެ އުފެއްދުމެއް ރާއްޖެއާ ހަމައަށް ވާސިލުވާން ގޮތް؛

(8) އެ އުފެއްދުމެއްގައި "އިންޒާރުގެ ނޯޓިސް ޖަހާނެ ގޮތް"؛

(9) އެ އުފެއްދުމެއްގައި ތާރާއި ނިކޮޓިން އެކުލެވޭ މިންވަރާއި، އެހެން ބާވަތްތަކާ ނުގުޅި ވަކިން ހުންނަ ނިކޮޓިން ދުމުގައި ހިމެނޭ ނިސްބަތް؛

(10) އެ އުފެއްދުމުގެ ދުންފަތުގެ ދުމުގައި ޕީއެޗް ހުންނަ މިންގަނޑާއި، އެކިފަހަރުމަތީން ބަދަލުކުރާ ދުމުގައި ޕީއެޗް ހުންނަގޮތުގެ ތަފުސީލު؛

(11) އެ އުފެއްދުމުގެ ފިލްޓަރުން އާދޭ ބޭރުން ހާސިލުވާ މިންވަރާއި، ފިލްޓަރުކުރުވާ ނިސްބަތް އިންސައްތައިން؛

(12) އެ އުފެއްދުމުގެ ދުންފަތުން ބޭރުކުރާ ދުމުގައި ވިހަ ތާސީރު ފަދަ ތަކެތި ހިމެނޭ ނިސްބަތާއި، އެކި ބާވަތްތަކުގެ ނިސްބަތް ނުވަތަ އެ ބާވަތަކާ ނިކޮޓިން އަޅައިކިޔާއިރު އާދޭ ރޭޝިއޯ.

(ށ) މި ލިސްޓުގައި ހިމެނިފައިނުވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، "ވަންގަވް" https://one·gov·mv ޕޯޓަލް ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ޕޯޓަލެއް މެދުވެރިކޮށެވެ.

ރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ލިސްޓު

27. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ރާއްޖޭގައި ވިއްކަމުންދާ ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތަކުގެ ލިސްޓެއް، މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިނިސްޓްރީން އެކުލަވައިލައި އާންމުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އަލަށް ބާވަތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރަމުންދާ ވަރަކަށް މި ލިސްޓަށް އިތުރުކޮށް، މި ލިސްޓު އަޕްޑޭޓްކޮށް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށް، މިނިސްޓްރީގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

ކުރިން ރާއްޖޭގައި ވިއްކައިފައިވާ ބާވަތްތައް

28. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ އުފެއްދުންތައް އަލުން ރަޖިސްޓަރީކުރަން ނުޖެހޭނެއެވެ. އެ ލިސްޓުގައިވާ އުފެއްދުންތައް ބެލެވޭނީ ރަޖިސްޓަރީވެފައި ހުރި އުފެއްދުންތަކެއްކަމުގައެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ރަޖިސްޓަރީނުކުރާ "ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތައް" ރާއްޖޭގައި ވިއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

ހުއްދަ ދޫކުރުން

29. (ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރެވޭނީ، މިނިސްޓްރީން ދޫކުރާ، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިމްޕޯޓުކުރުމުގެ ލައިސަންސާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ

ލައިސަންސް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ގަނޑުކޮށް ނުވަތަ ވަކިން ވިއްކުމުގެ ލައިސަންސް މިނިސްޓްރީން ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިމްޕޯޓުކުރުމުގެ ލައިސަންސް ނެތި ރާއްޖެއަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތް ގެނައުމަށްފަހު، އެ ތަކެތި އިމްޕޯޓުކުރުމަށް ލައިސަންސެއް ދޫއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މިފަދަ ތަކެތި އަނބުރާ ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ފޮނުވައިލުމުގެ ފުރުސަތު ވެސް ނުދެވޭނެއެވެ.

ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ އިޤްރާރު

30. މި ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ މާއްދާއާއި 32 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާއިރު، އެ ރިޕޯޓުގައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކަކީ ތެދު އަދި ސައްޙަ މަޢުލޫމާތުތަކެއްކަމަށް އިޤްރާރުވާންވާނެއެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކުންނާއި ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓާއި އޭގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު

31. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ރާއްޖެއަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކުންނާއި ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކުން، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ގޮތަށް މިނިސްޓްރީއަށް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާނީ، "ވަންގަވް" https://one·gov·mv ޕޯޓަލް ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އާންމުކޮށް އަންގާ ޕޯޓަލެއް މެދުވެރިކޮށެވެ.

(ހ) ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެހާއި ގުޅޭނެ ފޯނު ނަންބަރު؛

(ށ) ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތާރީޚު؛

(ނ) ރިޕޯޓުގައި ހާމަކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތަކީ އެއްކޮށްފައިވަނީ ކޮން މުއްދަތަކުން ކޮން މުއްދަތަކަށްކަން؛

(ރ) ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ އަދަދާއި މިންވަރު؛

(ބ) ބްރޭންޑުގެ ނަމާއި ބާވަތާއި، އުފެއްދި ޤައުމުގެ ނަމާއި، ސަޕްލައިކުރި ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެ ފަރާތުން އެ ބާވަތެއް އެތެރެކުރި މިންވަރު؛

(ޅ) ބްރޭންޑުގެ ނަމާއި ބާވަތާއި، ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރި ޤައުމުތަކުގެ ނަމާއި، ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރި ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެ ފަރާތަކަށް އެ ބާވަތެއް ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރި މިންވަރު؛

(ކ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް ގެނައުމުގެ މަގުމަތީގައި އުފުލައި ގެންގުޅުމަށް ބޭނުންކުރި ވަސީލަތްތަކުގެ ތަފްސީލާއި، އެ ތަކެއްޗަކަށް ދިމާވާ ސީރިއަލް ނަންބަރުތައް؛

(ބ) އެތެރެކުރި ޝިޕްމަންޓްގައި ހިމެނޭ ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާވަތްތަކުގެ ޕެކެޓުގެ އަދަދު ނުވަތަ އެހެން ބޭނުންކުރާ ބާވަތެއް ނަމަ، އޭގެ ބަރުދަން ގްރާމުން؛

(ޅ) ދުންފަތުގެ ބާވަތް ބޭރުކުރި ޕޯޓާއި، ބޭރުކުރި ވަކިވަކި ޝިޕްމަންޓްތަކުގެ ޕެލެޓާ ސީރިއަލް ނަންބަރުތައް؛

(ކ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކައިގެން ލިބުނު ފައިސާގެ މިންވަރު ވަކިވަކިން؛

(އ) ތާރާއި ނިކޮޓިން އެކުލެވޭ މިންވަރާއި، އެހެން ބާވަތްތަކާ ނުގުޅި ވަކިން ހުންނަ ނިކޮޓިން ދުމުގައި ހިމެނޭ ނިސްބަތް؛

(ވ) ދުންފަތުގެ ދުމުގައި ޕެކެޓް ހުންނަ މިންގަނޑާއި، އެކުލަވާލާ މަޢުލޫމާތު ބާވަތްތަކުގެ ދުމުގައި ޕެކެޓް ހުންނަނަމަ ތަފްސީލު؛

(މ) ފިލްޓަރުން އޭގެ ބާރުން ހާސިލްވާ މިންވަރާއި، ފިލްޓަރުގެ ބާރުކަމުގެ ނިސްބަތް އިސްތިޢުމާލުކުރުން؛

(ފ) ދުންފަތުން ބާރުކުރާ ދުމުގައި ވިޔަ ތާސީރު ފަދަ ތަކެތި ހިމެނޭ ނިސްބަތާއި، އެއީ ބާވަތްތަކުގެ ނިސްބަތް ނުވަތަ އެ ބާވަތަށް ނިކޮޓިން އަސަރުކުރާ އެއްޗެއް ނަމަ؛

(ދ) ދުންފަތުގެ ބާވަތް ހިމެނޭ ފޯމުގެ ނަމޫނާއާއި އެގައި ލަފާކުރާ ޕަބްލިކްތަކުގެ ނަމޫނާ؛

(ތ) ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތަކާއި އެތެރެކުރާ ނުވަތަ ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރާ ތަންތަނުގެ އެޑްރެސް ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓާއި އެގައި ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު

32. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ފަރާތްތަކުން މި އޮތޯރިޓީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރާ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ގޮތަށް މިނިސްޓްރީއަށް ރިޕޯޓެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަމާއި، އެޑްރެހާއި، ގުޅޭނެ ފޯނު ނަންބަރު؛

(ށ) ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރި ތާރީޚު؛

(ނ) ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތު ކަނޑައެޅޭ ތާރީޚާއި ނިމޭ ތާރީޚު؛

(ރ) ރިޕޯޓުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދުންފަތުގެ އުފެއްދުންތަކާއި ވިއްކާފައިވާ ތަންތަނުގެ އެޑްރެސް ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީ؛

(ބ) ތާރާއި ނިކޮޓިން އެކުލެވޭ މިންވަރާއި، އެހެން ބާވަތްތަކާ ނުގުޅި ވަކިން ހުންނަ ނިކޮޓިން ދުމުގައި ހިމެނޭ ނިސްބަތް؛

(ޅ) ދުންފަތުގެ ދުމުގައި ޓޮކްސިކް ހުންނަ މިންގަނޑާއި، އެކިފަހަރުމަތިން ބަދަލުކުރާ ދުމުގައި ޓޮކްސިކް ހުންނަގޮތުގެ ތަފްސީލު؛

(ކ) ފިލްޓަރުން އާދޭ ބޯނުން ހާނިކަރު މިންވަރާ ފިލްޓަރުކުރެވޭ ނިސްބަތް ޕަސެންޓޭޖުން؛

(އ) ދުންފަތުން ބޭރުކުރާ ދުމުގައި ވިހަ ކާބަން މޮނޮކްސައިޑް ހިމެނޭ ނިސްބަތާއި، އޭގެ ބާވަތްތަކުގެ ނިސްބަތް ނުވަތަ އެ ބާވަތާ ނިސްބަތުން އަދަދިރިޔަތައި އާދޭ ޓެސްޓު.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތު

33. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ މާއްދާއާއި 32 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކާއި ވިއްކާ ފަރާތްތަކާއި ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަންވާނީ، އެ ފަރާތްތަކަށް ހުއްދަ ދޫކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން، ކޮންމެ އަހަރަކު އެއްފަހަރުއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގެ މައުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނީ، އެ ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ހުއްދައިން އަހަރުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މިލާދީމަހުގެ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މި ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ މާއްދާއާއި 32 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު، މިނިސްޓްރީއަށް ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ހުށަހަޅަމުން އަންގާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

މައުލޫމާތު ފުރިހަމަކޮށް އެންގުމާއި ބަދަލު އެކުލަން

34. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ރިޕޯޓުތަކުގައި ހިމަނައިފައިވާ މައުލޫމާތުތައް ބެލުމަށްފަހު، ފުރިހަމަނުވާ ނަމަ، 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރިޕޯޓު ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ށ) ރިޕޯޓުގައި ހިމަނަންޖެހޭ މައުލޫމާތު ފުރިހަމަކޮށް ރިޕޯޓުކޮށް ހުށަހަޅާ ފަރާތަކުން އެކަން އެންގުމުން، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަލުން ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަން އަންގަންވާނެއެވެ.

ހަތަރުވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމާއި ޕްރޮމޯޓުކުރުމާއި ސްޕޮންސަރކުރުން މަނާކުރުން

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރު ނުކުރުން

35. ދުންފަތާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމާއި ޕްރޮމޯޓުކުރުމާއި ސްޕޮންސަރކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެކަމަކުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް އެއްވެސް ގޮތަކަށް ކުރުމަކީ މަނާ ކަމެކެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެ ކަންކަން

36. (ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުންފަތް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ކަންކަން ފިޔަވައި، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(1) ލިޔުން ޗާޕުކުރާ ނުވަތަ މީޑިއާގެ އެއްވެސް ވަސީލަތަކުން ވިޔަސް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ލިބޭ ގެއްލުންތަކާ މުޅިންނަށް އަންގައިދީ އެކަމާ ބެހޭގޮތުން ހޭލުންތެރިކަން އުފެއްދުމުގެ ބޭނުމުގައި ފިޔަވައި ދުންފަތާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާބެހޭ ފޮޓޯ ނުވަތަ ލިޔުން ނުވަތަ ކުރެހުން ނުވަތަ މަންޒަރު ނުވަތަ އަޑު ބޭނުންކުރުން؛

(2) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ތަންތަނުގައި ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް އެކުލެވޭ ފޮށި ނުވަތަ ޕެކެޓް ނުވަތަ އެފަދަ ތަކެތި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ އެ ނޫން ފަދަ އެއްޗެއް، އާންމުންނަށް ފެންނާނޭހެން ބެހެއްޓުން. އަދި އެފަދަ އެއްޗެއް އާންމުންނަށް ފެންނާނޭހެން އޮތް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް އުފުލުން؛

(3) އެއްވެސް މުބާރާތެއްގައި ނުވަތަ މި ނޫން ފަދަ ކަމެއްގައި ދުންފަތް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އެއްޗެއް އިނާމެއްގެ ގޮތުގައި ދިނުން؛

(4) ދުވަހެއް ނުވަތަ މުނާސަބަތެއް ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ އަގުވަޒަންކުރުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ މިފަދަ އެހެން ކަމަކާ ގުޅުވައިގެން ދުންފަތުގެ ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އެއްޗެއް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް އިސްތިއުމާލުކުރާ ހިދުމަތެއް އިނާމެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެ ނޫން ފަދަ ގޮތަކުން ދިނުން؛

(5) ވިޔަފާރި ކުރިއުރުވުމުގެ ބޭނުމުގައި ދުންފަތުގެ ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އެއްޗެއް އާންމުންނަށް ހިލޭ ބެހުމާއި، އެއްވެސް ހިދުމަތެއް ހޯދުމުން ނުވަތަ އެއްވެސް އެއްޗެއް ވިއްކުމާއި ގުޅުވައިގެން ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް އިސްތިއުމާލުކުރާ ހިދުމަތެއް އިނާމެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެ ނޫން ފަދަ ގޮތަކުން ދިނުން؛ މީގެ ތެރޭގައި، ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ހިލޭ ދިނުމާއި ނުވަތަ ދުފުމުގެ އަގުގެ ތެރޭގައި ހިލޭދިނުމާއި، މިފަދަ ކަންކަމަކީ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(6) ދުންފަތް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ނަމެއް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ތަމްސީލުކުރާ ބްރޭންޑެއް ނުވަތަ ކުންފުނީގެ ނުވަތަ ލޯގޯއެއް ނުވަތަ ނިޝާނެއް ނުވަތަ ޓްރޭޑްމާކެއް ނުވަތަ ތަސްވީރެއް ނުވަތަ ސިމްބަލެއް ނުވަތަ އެހެން ބާވަތެއް

ދާހަކާތުން އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުވަތަ އެހެން އެއްޗެއްގެ ބަދަލު ވިޔަސް ފެންނާނުހެން ބެހެއްޓުން؛

(7) ސީދާގޮތުންނާއި ނުސީދާގޮތުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި، އޭގެ ބޭރޯސްޓުތަކާއި، އުފެއްދާ ޝަރިކަތްތަކާއި، ވިއްކާ ޝަރިކަތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު، ވިޔަފާރި ކުރިއަރުވުމުގެ ބޭނުމުގައި ތަފާތު ވަސީލަތްތަކުން ދެއްކުމާއި އާންމުކުރުމާއި ޕްރޮމޯޓްކުރުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އިން އިސްތިސްނާވަނީ:

(1) ފިލްމުތަކާއި، ޑްރާމާތަކާއި، ޝޯތަކާއި، ނޫސް މަޖައްލާތަކާއި، ޕްރޮގްރާމިންގެ އާރޓިސްޓުގެ އެހެނިހެން އުފެއްދުންތަކުގައި ފިލްމުތަކުގައި ދުންފަތުގެ ނުރައްކާތެރިކަމާބެހޭ އިންޒާރުގެ މެސެޖެއް ގެނެސްދޭ ނަމަ، އިސްތިސްނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(2) ދުންފަތު އުފެއްދުމާއި އޭގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމުން ސިއްހަތަށާއި އިޤްތިސާދަށާއި ތިމާވެށްޓަށާއި މުޖުތަމަޢަށް ލިބޭ ގެއްލުން އަންގައިދީ، އެކަމަށް އާންމުން ހޭލުންތެރިކުރުމަށް ޓަކައި ހިންގާ ހަރަކާތްތަކަށް މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(3) އެއަރޕޯޓުގެ ޑިއުޓީ ދިމަތިގައި ހުންނަ ޑިއުޓީފްރީ ފިހާރަތަކުގައި އިސްތިހާރުގެ ނަމޫނާ ޖަހައިގެން ވިއްކަން ބަހައްޓައިފައި ހުންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް މި މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާކުރެވޭނެއެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމާއި ގެންގުޅުމުގައި ސަމާލުވާންވީ ކަންތައްތައް

37. (ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ތަންތަނުގައްޔާއި މުދާތަކެތީގައި ހިލޭބަހާލުމަށް އެކު ފިއްސުމަށް ފެންނާހެން ހާމަކަން ބޮޑު ގޮތަކަށް ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ށ) ވެބްސައިޓްތަކާއި ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ޕްލެޓްފޯމްތަކުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

ފިލްމާއި، ސްޓޭޖް ޑްރާމާއާއި، ވީޑިއޯ ގޭމް ފަދަ މީޑިއާޕްރޮޑަކްޝަންތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބޭނުންކުރާ މަންޒަރު ދެއްކުން

38. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދާ ފިލްމާއި ސްޓޭޖް ޑްރާމާއާއި ވީޑިއޯ ގޭމް ފަދަ މީޑިއާޕްރޮޑަކްޝަންތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބޭނުންކުރާ މަންޒަރު ހިމެނިފައިވާ ނަމަ، އެ ހަރަކާތެއްގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް އެ ހަރަކާތެއްގައި ބޭނުންކުރެވިފައިވަނީ ޖަހާ އެކަމުގެ ބަދަލުގައި އެ ފިލްމެއް ނުވަތަ ސްޓޭޖް ޑްރާމާއެއް ނުވަތަ ވީޑިއޯ ގޭމެއް ނުވަތަ މީޑިއާޕްރޮޑަކްޝަންގެ އެ ނޫން ވެސް ހަރަކާތެއް އުފެއްދި ފަރާތަކުން ނުވަތަ އޭގައި ބައިވެރިވި ފަރާތަކުން އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުވަތަ ހަދިޔާއެއް ނުވަތަ މާލީ

އެއްވެސް މަންފާއެއް ލިބިފައިނުވާކަމުގެ އިޤުރާރެއް، އެ ހަރަކާތެއް ފެނިގެންދާއިރު ދިވެހިބަހުންނާއި އިނގިރޭސިބަހުން ފަސޭހައިން ފެންނަ ފަދަ ގޮތަކަށް ގެނެސްދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޤުރާރު އޮންނަންވާނީ އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ. މިސާލު:

"މި މީޑިއާ އުފެއްދުމާ ގުޅުންހުރި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް، މި ކޮންޓެންޓުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން ދައްކާތާ ގުޅިގެން އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުވަތަ އަގެއް ލިބިފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި އެކަމާ ގުޅިގެން އެއްވެސް އެއްބަސްވުމެއްގައި ވެސް ބައިވެރިވެފައެއް ނުވެއެވެ."

“No one associated with this media production received any money, consideration, or entered into any agreement related to the depiction of tobacco in this content.”

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ހަރަކާތެއްގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތުގެ ބްރޭންޑް ނުވަތަ ލޯގޯ ނުވަތަ އުފެއްދި ފަރާތް ނުވަތަ ސްޕޮންސަރކުރި ފަރާތް އެނގޭނެ ފަދަ ގޮތަކަށް އެއްވެސް އުފެއްދުމެއް ދެއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު: ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖްކޮށް ވިއްކުން

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެތެރެކުރުމާއި ޕެކޭޖްކޮށް ވިއްކުން

39. ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި، ރާއްޖޭގައި ވިއްކާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިފެން އުފެއްދުންތައް ހުންނަންވާނީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަންދުކޮށްފައެވެ.

(ހ) ސިނގިރޭޓް ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕެކެޓެއްގައި 20 (ވިހި) ސިނގިރޭޓަށް ވުރެ މަދުނުވާނެގޮތަށެވެ.

(ނ) ބީޑި ޕެކޭޖްކޮށްފައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕެކޭޖެއްގައި، 50 (ފަންސާސް) ބީޑިއަށް ވުރެ މަދުނުވާ ގޮތަށެވެ.

(ރ) ސިގާރ ޕެކޭޖްކޮށްފައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕެކޭޖެއްގައި، 5 (ފަހެއް) ސިގާރަށް ވުރެ މަދުނުވާ ގޮތަށެވެ.

(ބ) ރޯލިންގ ޓޮބޭކޯ ނުވަތަ ޕައިޕް ޓޮބޭކޯ ފަދަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖްކޮށްފައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕެކޭޖެއްގައި، މަދުވެގެން 30 (ތިރީސް) ގްރާމް، ގިނަވެގެން 100 (އެއްސަތޭކަ) ގްރާމަށް ވުރެ އިތުރުނުވާ ގޮތަށެވެ.

(ބ) އިތުރު ބަދަލެއް ނުގެނެސް ހިއްކައިލައި ހުންނަ ދުންފަތްތަކުގެ ގޮތް (ޝީޝާ، ހުއްކާ ނުވަތަ ޝީޝާ ނުވަތަ ނަރުގީލާ) ޕްރޮޑަކްޓްތަކުގައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕްރޮޑަކްޓެއްގައި، މަދުވެގެން 30 (ތިރީސް) ގްރާމް، ގިނަވެގެން 1,000 (އެއްހާސް) ގްރާމަށް ވުރެ އިތުރުނުވާނޭ ގޮތަކަށެވެ.

(ޅ) ޗޫވިންގ ޓޮބޭކޯ ފަދަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕްރޮޑަކްޓްތަކުގައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕްރޮޑަކްޓެއްގައި، މަދުވެގެން 30 (ތިރީސް) ގްރާމް، ގިނަވެގެން 100 (އެއްސަތޭކަ) ގްރާމަށްވުރެ އިތުރުނުވާނޭ ގޮތަކަށެވެ.

(ކ) ނިކޮޓިން ޕައުޗް ފަދަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕްރޮޑަކްޓްތަކުގައި ހުންނަންވާނީ، ކޮންމެ ޕްރޮޑަކްޓެއްގައި، މަދުވެގެން 15 (ފަނަރަ) ގްރާމް، ގިނަވެގެން 100 (އެއްސަތޭކަ) ގްރާމަށް ވުރެ އިތުރުނުވާނޭ ގޮތަކަށެވެ.

(އ) މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ކ) ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތްތައް ފިޔަވައި، ދުންފަތުގެ އެހެނިހެން ބާވަތްތައް ޕްރޮޑަކްޓުކުރަންވާނީ، ކޮންމެ ޕްރޮޑަކްޓެއްގެ ބަރުދަނުގައި މަދުވެގެން 15 (ފަނަރަ) ގްރާމް، ގިނަވެގެން 100 (އެއްސަތޭކަ) ގްރާމަށް ވުރެ އިތުރުނުވާނޭ ގޮތަކަށެވެ.

(ވ) މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ކ) ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް ހިފެހެއްޓުން، ބަންދުކޮށްފައިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި، ރާއްޖޭގައި ވިއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެންމެ މަދުން ވިއްކާނެ މިންވަރު

40. (ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އެންމެ މަދުން ވިއްކާނެ މިންވަރަކީ، މި ގަވާއިދުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (އ) ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރެވެ.

(ށ) ސިނގިރޭޓާއި ބީޑީއާއި ސްޓިކް ވަކިވަކިން ވިއްކުމާއި، ސިނގިރޭޓާއި ބީޑީއާއި ސްޓިކް ފިޔަވައި ދުންފަތުގެ އެހެނިހެން ބާވަތްތައް، މި ގަވާއިދުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެ މަދު މިންވަރަށް ވުރެ މަދުން ވިއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

އިންޒާރުގެ ނޯޓިސް ޖެހުން

41. (ހ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ފަރާތްތަކާއި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ފަރާތްތަކުން، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިމެނޭ ޕެކެޓާއި ޕެކޭޖާއި ކާޓަންތަކާއި އަދި ނޫން ވެސް އެފަދަ އެއްޗެހި ބަންދުކުރާތަނުގައި ހުންނަ އެއްޗެހީގެ ބޭރުގައި މިނިސްޓްރީން އަންގާފައިވާ އިންޒާރުގެ ނޯޓިސް ޖަހަންވާނެއެވެ. މި ނޫން ގޮތަކަށް އެހެން އިންޒާރުގެ ނޯޓިސްއެއްގެ އިބާރާތެއް ޖެހުމުން ނުވަތަ ކުރެހުމެއް ޖެހުމުން މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ބަދަލުކުރި ކަމުގައެއް ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނޯޓިސް، މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުގައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންޒާރުގެ ނޯޓިހަށް ބަދަލެއް ގެންނަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި އެ ބަދަލެއް ގެނައުމުގެ އިޢުލާނު، މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވާނެއެވެ. އަދި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ނޯޓިހަށް ބަދަލެއް ގެނެސް އެކަން އާންމުކޮށްދިން ނަމަ، އެއް ނޯޓިސް އާންމުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ބޭނުންކުރަންވާނީ އެއް ނޯޓިހެވެ.

(ރ) ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ހިމެނޭ އުފެއްދުންތަކެއް، ސާމްޕަލްގެ ގޮތުގައި ރާއްޖެއަށް އަދަދު އެތެރެކުރި ހަމަވެސް، ޤާނޫނުން ނުވަތަ މި ގަވާއިދުން ހުއްދަކުރާ އެއްވެސް ކަމަކަށް އެފަދަ ތަކެތި އިސްތިސްނާއެއް ނުވާނެއެވެ.

ޓޮބޭކޯކުރުމުގައި ސަމާލުވާންވީ ކަންތައްތައް

42. ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިމެނޭ އުފެއްދުންތަކާ ޓޮބޭކޯކުރުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާއި، އަންނަނިވި މިންގަނޑުތަކަށް ސަމާލުވެ، އެ މިންގަނޑުތަކާ ތަބާވާގޮތުން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ހ) ދުންފަތުގެ އިސްތިހާރުކުރުމުގެ ސްޕޮންސަރޝިޕަކާ އުފައްދާފައިވާ ނުވަތަ އިތުރަށް އިސްތިހާރުވެރިކަމަށް، ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ހިމެނޭ އުފެއްދުންތަކުގައި ޓޯބޭކޯ ބޭނުންކުރަން ނުވާނެއެވެ.

(ށ) ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ޕެކޭޖު އޮޅުވާލާ ޓޯބޭކޯކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

(ނ) އެ ބާވަތް ބޭނުންކުރުމަކީ އެ ބާވަތަކުން ސިއްހަތަށް ލިބޭ ގެއްލުން ކުޑަކޮށްދޭ ބާވަތެއްކަމަށް ހީވާ ފަދަ އެއްވެސް ޓޯބޭކޯއެއް ނުވަތަ ކުރެހުމެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެހެން އެއްޗެއް ހިމެނުން ނުވާނެއެވެ.

(ރ) ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ހިމެނޭ އުފެއްދުމެއް ޓޮބޭކޯކުރުމުގައި، އެ އުފެއްދުމަކީ، ދުންފަތުގެ އެހެން އުފެއްދުމަކަށް ވުރެ ސިއްހަތަށް ގެއްލުން ކުޑަ އުފެއްދުމެއްކަން ދޭހަވާ ފަދަ އެއްވެސް އިބާރާތެއް ނުވަތަ ކުރެހުމެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެހެން އެއްޗެއް ހިމެނުން ނުވާނެއެވެ.

ނޯޓިސް އާންމުކުރަންޖެހޭ ގޮތް

43. (ހ) އިނގިރޭސި އިބާރާތް ލިޔުމުގައި ބޭނުންކުރާނީ، ހެލްވެޓިކާ ފޮންޓް ސައިޒް ޕޮއިންޓުގެ ގޮތަށެވެ. އަދި އިނގިރޭސި ޓެކްސްޓް ލިޔަންވާނީ، ހެލްވެޓިކާ ފޮންޓުން ގޮތަށެވެ. އިނގިރޭސި ޓެކްސްޓުގެ ނުވަތަ ޓެކްސްޓުގެ މަތީގައި އެހެން ނަމެއް ނުވަތަ ލޯގޯއެއް ނުވަތަ ކުރެހުމެއް ނުވަތަ އެއްވެސް ލިޔުމެއް ނުވަތަ މިފަދަ އެހެން އެއްޗެއް ވެސް ހިމެނުން ނުވާނެއެވެ. އަދި މިނިސްޓްރީން

އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައިފައި ނުވާ ނަމަ، އިންޝުރަރުގެ އިތުބާރު ލިޔުމުގައި އޮންނަންވާނީ ނުވަތަ ތްރީ ހުންނަންވާނީ ޕޮލިސީގައި ނުވަތަ ކަވަރނޯޓުގައި ނުވަތަ ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ އެއްބަސްވުމެއްގައި، އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ރޭޝިއޯ (ޕްރީމިއަމް) ކުރާ ބައިގެ އެނގޭ ގޮތުގައެވެ.

(ށ) ދުނިޔޭގެ ބާޒާރުގެ ހިނގާ އުފެއްދުމުގެ އަދަދުތައް ކޮންމެ ފިނޭންޝަލް ނުވަތަ ކާބަތުގެ ނުވަތަ އެއްޗެހީގެ ދަފުތަރުގެ ނުވަތަ އާދޭ "މަޝްވަރާ" ކޮންމެ ފަރާތަކުން (މިސާލަކަށް، މުނިސިޕަލް ފަރާތްތަކުން)، މިނިސްޓްރީން އަންނަނިވި ކުރުމުގެ ސުކޫލާ އެއް ގޮތަށް އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ރިކުއަރމަންޓް (ފްރީމިއަމް ކޮންޓްރެކްޓު) އޮންނަންވާނެއެވެ. ޕޮލިސީ ކަވަރޭޖުގެ ދަފުތަރުގެ ތެރޭގައި ވާނަމަ، އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ޖަރަނަލް ސަރުޖާރ (ސަރވިސް ޗާރޖަސް) ބަލައިގެން، އެ އެއްބަސްވުމެއްގައި އެނގޭ ގޮތަށް ދަފުތަރުގައެވެ.

(ނ) އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ރިކުއަރމަންޓަށް އޮންނަންޖެހޭނީ، ދުނިޔޭގެ ބާޒާރުގެ ހިނގާ އުފެއްދުމުގެ ކޮންމެ ޕޮލިސީއެއް ނުވަތަ ކާބަތެއް ނުވަތަ އެއްބަސްވުމެއް ހުށަހަޅައި ފާސްކޮށް ބަލައި ހަމަޖެހުމުން ޕޮލިސީ ހުށަހަޅާނެ ގޮތް ނުވަތަ ތަރުތީބުކުރުމުގެ ގޮތް ހަމަޖެހިގެންނެވެ.

(ރ) ފާސްކުރެވޭ ޖަރަނަލްގައިވާ ދުނިޔޭގެ ބާޒާރު ހިނގާ އުފެއްދުން ބަންދުކޮށްފައިވާ ޕޮލިސީ ނުވަތަ ކާބަތް ނުވަތަ އެއްބަސްވުމެއް ނުވަތަ އެ އެއްބަސްވުމާއި ގުޅިގެން ޕޮލިސީ ކަވަރުގައި ވެންވާންޖެހޭއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އާއި (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް ނަމަވެސް، އިތުރު ކަނޑައެޅުމެއް ކަނޑައަޅައި އެ ކަނޑައެޅުން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތް މި ގަވާއިދު ހުރަސް ނާޅައެވެ.

ސޮލްވެންސީ އޮންނަންވީ ސަރަޙައްދު 44. (ހ) ދުނިޔޭގެ ބާޒާރުގެ ހިނގާ އުފެއްދުމުގެ އަދަދުތައް ކޮންމެ ޕޮލިސީއެއްގައި ނުވަތަ ކާބަތެއްގައި އިންޝުރަރުގެ ޚަރަދާއި ލިޔުން އޮންނަންވާނީ، އެ ޕޮލިސީއެއްގައި އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ޖަރަނަލް ކަނޑައަޅައިފައި ކޮންމެ ބަޔަކަށް، އެ ބައިގެ "ސޮލްވެންސީ ރޭޝިއޯގެ" 90% (ނުވަދިހަ އިންސައްތަ) އަށް ވުރެ ކުޑަނުވާ މިންވަރަކަށެވެ.

(ށ) އިންޝުރަރުގެ ލިޔުން އޮންނަންވާނީ، އެ ޕޮލިސީއެއްގައި ނުވަތަ ކާބަތެއްގައި އިންޝުރަރުގެ ސޮލްވެންސީ ޖަރަނަލް ކަނޑައަޅައިފައިވާ 90% (ނުވަދިހަ އިންސައްތަ) ގެ އެއްވަރަކަށް، އެ ޕޮލިސީއެއްގެ ސަރަޙައްދު ގެއް މިންވަރަކަށެވެ.

(ނ) އިންޝުރަރުގެ ޚަރަދާއި ލިޔުން އޮންނަންވާނީ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އޮންލައިން ނަމޫނާއާ މުއާމަލާތް އެއްގޮތަށެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޓްރެކްކުރުމާއި ޓްރޭސްކުރުން

45. (ހ) ރާއްޖޭގެ ބާޒާރުގައި ދައުރުވާ ދުންފަތުގެ ވަގު ބާވަތްތަކާއި ދުންފަތުގެ ވަގު ވިޔަފާރި ދެނެގަތުމަށްޓަކައި އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިމްޕޯޓްކުރާއިރު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އުފެއްދި ޤައުމާއި، ތަނާއި، ތާރީޚު؛

(2) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރާ އިކުއިޕްމަންޓްތަކުގެ ބްރޭންޑާއި، މޮޑެލް ނަންބަރާއި، ސީރިއަލް ނަންބަރު؛

(3) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރިޓެއިލްކޮށް ވިއްކުމަށް ކަސްޓަމަރަށް ވިއްކާ ބާޒާރު؛

(4) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރީ-އެކްސްޕޯޓްކުރާ ފަރާތާއި އިމްޕޯޓްކުރާ ފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް؛

(5) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރީ-އެކްސްޕޯޓްކުރާ ފަރާތާއި އިމްޕޯޓްކުރާ މިންވަރު؛

(6) އެޗް.އެސް. ކޯޑު.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު އެއްކޮށް ބަލަހައްޓަންވާނީ މިނިސްޓްރީންނެވެ. އެ މަޢުލޫމާތަށް ހުންނަންވާނީ، ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކާއި ތަންފީޒު އިދާރާތަކަށް ފަސޭހައިން ހިއްސާކުރެވޭނެ ގޮތަށެވެ. އަދި އެދިއްޖެ ހާލަތްތަކުގައި ސަރަހައްދީ ފޯރަމުތަކާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އެ މަޢުލޫމާތަށް ފަސޭހައިން ހިއްސާކުރެވޭނެ ގޮތަށެވެ.

އިސްތިސްނާ ހާލަތްތައް

46. (ހ) ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގައި، މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބަންދުކޮށް އިންޒާރުގެ ނޯޓިސް ޖެހުން މި ގަވާއިދު ލާޒިމެއް ނުކުރެއެވެ.

(1) ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-41 (ކަސްޓަމްސްގެ އާންމު ގަވާއިދު) ގެ ދަށުން، ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ގެންނަ މުދާ ބެހެއްޓުމަށް ހުއްދަދީފައި ހުންނަ ބޮންޑެޑް ވެއަރހައުސްތަކާއި، ރާއްޖެއިން މުދާ އެކްސްޕޯޓްކުރުމަށް ހުއްދަދީފައި ހުންނަ ބޮންޑެޑް ވެއަރހައުސްތަކުން ގެންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް؛

(2) ބައިނަލްއަޤްވާމީ ވައިގެ ބަނދަރުތަކުގެ ޑިޕާޗާ ސަރަހައްދުގައި ހުންނަ ޑިއުޓީފްރީ ފިހާރަތަކުގައި ވިއްކާ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް؛

(3) ރާއްޖެއިން ބޭރުން ދަތުރުކޮށްފައި ރާއްޖެ އަންނަ ފަރާތްތަކުން އަމިއްލަ ބޭނުންތަކަށް ގެންނަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 31/79 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކްސްޕޯޓް އިމްޕޯޓްގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޑިއުޓީ މައާފުކުރެވިފައިވާ މިންވަރަށް ގެންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އިންޒާރުގެ ނޯޓިސް ޖެހުމުން އިސްތިސްނާކުރެވޭ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމުގެ ހުއްދައެއް ނުދޫކުރެވޭނެއެވެ.

ރާއްޖެއިން ބޭރުން އަންނަ އުފައްދާފަރާތުގައި ހުންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް

47. ރާއްޖެއިން ބޭރުން އަންނަ އުފައްދާފަރާތުގެ ސްޓިކަރސްގައި ހުންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް، މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ފުރިހަމަނުވާ ބަލައިގަނެވިފައިވާނަމަ ނަމަ އެ ތަކެއްޗާމެދު އަމަލުކުރަންވާނީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-41 (ކަސްޓަމްސްގެ އާންމު ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.

ހަވަނަ ބާބު: ފިޔަވަޅުއެޅުން

ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާ ދޭތެރޭ ފިޔަވަޅު އެޅުން

48. (ހ) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރުދުންނާ މެދު ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

(1) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފުރަތަމަ ފަހަރު، -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން؛

(2) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ދެވަނަ ފަހަރު، -/2,000 (ދެހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން؛

(3) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ތިންވަނަ ފަހަރުން ފެށިގެން ކޮންމެ ފަހަރަކު، -/3,000 (ތިންހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން.

(ށ) މުއައްސަސާތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގެ ވެރިފަރާތްތަކާއި އެ ތަންތަން ހިންގާ ފަރާތްތަކާއި ޒިންމާވާ ފަރާތުން ކުށެއް ކޮށްފައިވާ ނަމަ ނުވަތަ މި ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރާ ނަމަ، އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ އެ ތަން ހިންގާ ފަރާތް ނުވަތަ ޒިންމާވާ ފަރާތްތަކާމެދު ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

(1) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފުރަތަމަ ފަހަރު ނަމަ، -/3,000 (ތިންހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން؛

(2) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވި ދުވަސް ފަހަރު -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން؛

(3) ތިންވަނަ ފަހަރުން ފެށިގެން ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު ކޮންމެ ފަހަރަކު ފެސް ދެގުނައަށް އިތުރުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ދުވަހަކަށް ފެށި ގިނައިން ތަކުރާރުވާ ނަމަ، ތަކުރާރުވާ ކޮންމެ ފަހަރަކު، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ލައިސަންސް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓޭނެއެވެ. މިގޮތަށް ލައިސަންސް ހިފެހެއްޓޭ ތަންތަން ވިޔަފާރިއަށް އަލުން ހުޅުވާނީ، ކޮށްފައިވާ އުސޫލަކުން ޖޫރިމަނާތައް ދައްކައި ހަލާސްކުރުމަށްފަހު، އެ ތަންތަނުގައި އިސްތިހާރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އިސްތިހާރުކުރުމާއެކު، ބަންދުކުރާތާ މަދުވެގެން 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ފަހުންނެވެ.

(ނ) އަލިފާނުގެ ހާދިސާތައް ހިނގުމުގެ ފުރުޞަތު ބޮޑު ތަންތަނުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދީފި ނަމަ ނުވަތަ ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރަން އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ ޒިންމާވާ ފަރާތުން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް ނުކުރާ ނަމަ ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ނުވަތަ ވިޔަފާރިއެއް ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އިސްތިހާރުކުރުން ކަމުގައި ބެލެވޭ އަމަލެއް ހިންގައިފި ނަމަ، އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ ޒިންމާވާ ފަރާތަކަށް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

(1) ފުރަތަމަ ފަހަރު، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން؛

(2) ދެވަނަ ފަހަރުން ފެށިގެން ޖޫރިމަނާ އަދަދު ކޮންމެ ފަހަރަކު ފެސް ދެގުނައަށް އިތުރުކުރެވޭނެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭ ފަރާތްތައް ޖޫރިމަނާކުރެވުނުތާ، ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ދައުލަތަށް ޖަމާކޮށް ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވެގެން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ނުފުރޭ ކުއްޖަކު ޖޫރިމަނާކޮށްފި ނަމަ، އެ ކުއްޖެއްގެ ބެލެނިވެރިޔަކު އެ ޖޫރިމަނާ ދައްކަން ޒިންމާވާންވާނެއެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރީގެ މުއާމަލާތްކުރުމުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ކަންކަން

49. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓަންޖެހޭ މިންގަނޑު ޚިލާފުވާ މަނާކަންތަކެވެ. ޚިލާފުވެއްޖެ ނަމަ، އެ ފަރާތަކާދޭތެރޭ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ.

ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތައް

(ހ) މި ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ފުރަތަމަ ފަހަރު ނަމަ، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ފަހަރު ނަމަ، -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއިން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ފަހަރަށް ނަމަ، -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުމަށްފަހު، އެ ފަރާތަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ދިރުވެލިގެ ބާވަތްތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ހުއްދަ 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ހިފެހެއްޓޭނެއެވެ.

ވަގު ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކާމެދު ފިޔަވަޅުއެޅުން

50. (ހ) ދިރުވެލިގެ ބާވަތްތަކުން ވަގު ވިޔަފާރިކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ. ވަގު ވިޔަފާރި ކުރި ފުރަތަމަ ފަހަރު ނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް ކުރާނީ ޖޫރިމަނާ ކަނޑައެޅޭނީ، އެ ޢަމަލާ ގުޅުންހުރި މުދަލުގެ އަގާއި އޭގެ ބަދަލާއި އެހެނިހެން ފީތަކުގެ ޖުމުލަ އަދަދުގެ 10 (ދިހައެއް) ގުނައިގެ ގޮތުގައެވެ. އެގޮތުން އަންނަ ޖުމުލަ އަދަދަކީ -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއަށް ވުރެ ކުޑަ އަދަދެއް ނަމަ، ޖޫރިމަނާގެ އަދަދަކީ -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއެވެ. އަދި -/1,000,000 (އެއް މިލިއަން) ރުފިޔާއަށް ވުރެ ބޮޑު އަދަދެއް ނަމަ، -/1,000,000 (އެއް މިލިއަން) ރުފިޔާއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދާ ހިލާފުވެ ދެވަނަ ފަހަރުން ފެށިގެން ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ކޮންމެ ފަހަރަކު މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިތުރުން، އެންމެފަހުން ޖޫރިމަނާކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ހުއްދަ ހިފެހެއްޓޭނެއެވެ.

ހުއްދަ ނުނަގައި ދިރުވެލިގެ ބާވަތްތަކުން މުޢާމަލާތްކުރުމުން އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތައް

51. ދިރުވެލިގެ ބާވަތްތައް އެތެރެކުރުމާއި، ބޭރުކުރުމާއި، ޓްރާންސިޓުކުރުމަށް ނަގަންޖެހޭ ހުއްދަ ނުނަގައި، ދިރުވެލިގެ ބާވަތްތަކުން އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއްކޮށްފި ނަމަ، އެ ފަރާތަކާ މެދު އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތީން ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

(ހ) ހިލާފުވާ ފުރަތަމަ ފަހަރު، -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން.

(ށ) ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ފަހު އިތުރަށް މި ކުށްކުރާ ކޮންމެ ފަހަރަކު، -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުން.

(ނ) ހިލާފުވި ދެވަނަ ފަހަރުން ފެށިގެން ކޮންމެ ފަހަރަކު މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިތުރުން، އެންމެފަހުން ޖޫރިމަނާކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން

6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ވިޔަފާރި ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުމަށް ކަމާބެހޭ އިދާރާއަށް ހުށަހެޅުން.

ރިޕޯޓު ހުށަނާޅުމުން އެޅޭނެ ފިޔަވަޅުތައް

52. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމުގައި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތާ ހިލާފުވެއްޖެ ނަމަ، -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

ގަވާއިދާ ހިލާފަށް އިސްތިހާރުކުރާ ފަރާތްތަކާމެދު ފިޔަވަޅުއެޅުން

53. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަކާ ހިލާފުވާ ފަރާތެއް، އެ ކަމަކާ ހިލާފުވާ ފުރަތަމަ ފަހަރު ނަމަ، -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ދެވަނަ ފަހަރު ނަމަ، -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ދެވަނަ ފަހަރަށް ވުރެ އިތުރުވާ ކޮންމެ ފަހަރަކު -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން، ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ފަރާތުން ހަރުކޮށްފައި ހުންނަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިސްތިހާރުކުރާ ޕޯސްޓަރު، ބޯޑު ފަދަ ތަކެތި ނެގުމުގެ ބާރު ދައުލަތުގެ ތަންފީޛީ އިދާރާތަކާއި މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން 3 ވަނަ ފަހަރަށް ޖޫރިމަނާކުރެވޭ ފަރާތަކީ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ފަރާތެއް ނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހަށް ބާޠިލުކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޖޫރިމަނާ ހިލާފު އަމަލު ހިންގުމަށް ބޭނުންކުރި ތަކެތި ތަންފީޛީ އިދާރާގެ ބާރުގެ ދަށުން ގެނެސް، ތިމާވެށިން ގެއްލުންނުވާ ގޮތެއްގެ މަތިން ނައްތައިލެވިދާނެއެވެ. މިފަދައިން ނައްތައިލެވޭ ތަކެއްޗަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުދެވޭނެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދާ ހިލާފަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ފެންނާން ހުންނަ ގޮތަށް ބަހައްޓައިގެން ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކަށް، ދޫކޮށްފައިވާ، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކުމުގެ ހުއްދަ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ހިފެހެއްޓޭނެއެވެ.

(ބ) މި ގަވާއިދުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަކާ ހިލާފަށް އަމަލުކުރާ ފަރާތަކީ، އެ އަމަލެއް ކޮށްފައިވާ ތަނެއް ހިންގާ ފަރާތެއް، އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތުގެ މައްޗަށް، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އިތުރުން، މި ގަވާއިދު ތަންފީޛުކުރާ ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

54. މި ގަވާއިދުގެ ފަސްވަނަ ބާބުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ކަންކަމާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތިން ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ.

ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭމީހާގެ ގޮތުން އޮސްޓިއޮޕަތީ ހިންގުމުގެ އުޞޫލު ފިޔަވަޅު

(ހ) ހިލާފުވާ އަމަލާ ގުޅޭގޮތުން މުރާޖަޢާކުރުމުގެ އަމުރު ބެލެހެއްޓުން، އެ މަޢުލޫމާތުގައި ދައުލަތުން ބޭނުންވާ ބޭލަގައި ފިޔަވަޅު އިޖުރާއާތުގެ އަންނަ ޖެހުމަށް އަދަދުގެ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކުށްވެރިވާ ފަރާތަކަށް، ދިޔައީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.

(1) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ އިތުރުން، ދެވަނަ ފަހަރު -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(2) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ އިތުރުން، ތިންވަނަ ފަހަރު -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(3) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ އިތުރުން، ހަތަރުވަނަ ފަހަރު -/20,000 (ވިހިހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(4) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ އިތުރުން، ފަސްވަނަ ފަހަރު، ޤާނޫނުގައި ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ އެންމެ މަތީ އަދަދުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ ހިސާބު ހެދުމުން އަންނަ އަދަދު -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއަށް ވުރެ މަދު ނަމަ، ޖޫރިމަނާގެ އަދަދަކީ -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއެވެ. އަދި އެ އަދަދު -/1,000,000 (އެއް މިލިއަން) ރުފިޔާއަށް ވުރެ ގިނަވެއްޖެ ނަމަ، ޖޫރިމަނާގެ އަދަދަކީ -/1,000,000 (އެއް މިލިއަން) ރުފިޔާއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާގެ އިތުރުން، ދުންފަތުގެ މުއާމަލާތްކުރުމުގެ ހުއްދަދޫކުރާ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ ބާތިލްކުރުމާއި، ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުމާއި، ހުއްދައިގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ކަންތައްތައް ހިފެހެއްޓުމަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

55. ފަސްވަނަ ބާބާ ހިލާފު އަމަލެއް ހިންގުމުގައި ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ނަގައިގަތުން

މި ގަވާއިދުގެ ފަސްވަނަ ބާބާ ހިލާފު އަމަލެއް ހިންގުމުގައި ބޭނުންކުރާ ތަކެތި، އިހުތިޔާތީ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުން ބާއްވާ ދަރަނި ގެންގޮސް، ތިމާވެއްޓާބެހޭ ގޮތުން ޤާނޫނާ ގުޅޭގޮތުން މަތީން ނައްތައިލެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން ތަކެތީގެ ދެބަސްވުމެއް ހިނގައިފިނަމަ އަންނަނިވި ތަކެއްޗެވެ.

(ހ) ޚިދުމަތްދޭއިރު ނުވަތަ ފޯރުކޮށްދިނުމުން ކަސްޓަމަރުގެ އޮޕަރޭޝަނުން ހިފާފައިވާ އޮސްޓިއޮޕަތީ ހިންގައިފި މީހަކު އެކަން އެނގިހުރުމުގެ ނުވަތަ ނޭނގިގެން ހިފައިގެން ބާވަތްތަކާއި ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭމީހުން

ނުވަތަ މި ގަވާއިދުގެ މާއްދާއަކާ ޚިލާފުވުމަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެ ގޮތަށް އަޅުވައި އޮންނަ އެއްޗެއް ނުވަތަ ވެސިލެއް ނުވަތަ ވިއުލެއް.

(ނ) ދިފާއީގެ ބާވަތްތަކުގައި ހުންނަންޖެހޭނެކަމަށް މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ދިފާއީގެ ކޮންމެ އެއްޗަކާއި، ތަކެތީގެ ކޮންމެ ތަކެއްޗެއް ބާރުކުޑަކުރުމުގައި ގެންގުޅުމުގައި ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކަށް ނަގަފައިވާ ބަހައްޓާފައިވާ ހުރި އަސްލު ނޫން ދިފާއީގެ ބާވަތްތައް.

ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އިމްޕޯޓުކުރާ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމާއި ނައްތައިލުން

56. މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު، މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އިމްޕޯޓު ކުރާ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށްފަހު މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް، ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުންނުވާ ގޮތުގެ މަތިން ނައްތައިލަންވާނެއެވެ.

އިލެކްޓްރޯނިކް ސިނގިރޭޓާއި ވޭޕްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެހެނިހެން އާލާތްތައް ހިފެހެއްޓުން

57. (ހ) ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުން މަނާ އިލެކްޓްރޯނިކް ސިނގިރޭޓާއި، ވޭޕްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އާލާތްތަކާއި، އެ އެއްޗެހި ބޭނުންކުރުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން ބޭނުންކުރުން މަނާތަންތަނުގައި ބޭނުންކުރަނިކޮށް ފެނިއްޖެ ނަމަ ނުވަތަ އަޅުވައި އޮތް ނަމަ ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާއަކަށް ޤާނޫނުން ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން ނުވަތަ ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ ތެރޭގައި އެފަދަ އެއްޗެއް ފެނިއްޖެ ނަމަ، އެ އެއްޗެއް، ކަސްޓަމްސް ތަންފީޒު އިދާރާގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ނެގިދާނެއެވެ. ނުވަތަ އަތުލައިގަނެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުން މަނާ އެއްޗެއް ގެންގުޅެނިކޮށް ފެނިއްޖެ ނަމަ، -/2,000 (ދެހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އަނގާ އެންގުމަކާ އެއްގޮތަށް އެ އެންގުމެއް ރައްދުވާ ފަރާތުން އަމަލުނުކޮށްފި ނަމަ، ފަރުދެއް ނަމަ، -/50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އަނގާ އެންގުމަކާ އެއްގޮތަށް އެ އެންގުމެއް ރައްދުވާ ފަރާތުން އަމަލުނުކޮށްފި ނަމަ، ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތެއް ޝަރިކަތެއްކަމުން ނަމަ، -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު، ވިޔަފާރި ހުއްދަ ބާޠިލުކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ހިފަހައްޓާ ތަކެތި ނައްތައިލުން

58. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓޭ ނުވަތަ އަތުލެވޭ ތަކެއްޗަކީ، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމާއި ބޭނުންކުރުން މަނާ ތަކެއްޗަކަށްވާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެ ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށްފަހު، އަވަސް ދުވަހެއް ނުލާ ނައްތާލަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ނަގާ ނުވަތަ އަތުލާ ތަކެތި އެ އެއްޗެއް ނުގެ ނުވަތަ އަތުރި ތަންތުރީ އިދާރާއަކުން ނައްތައިލަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ދަށުން ނައްތައިލާ ތަކެތި ނައްތައިލަންވާނީ، ނައްތައިލުމުގެ އިޖުރާއާތު ލިޔެފައިވާ އިދާރާގެ ތަކެތި ނައްތައިލުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ އިޖުރާއާތާ އެއްގޮތަށެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ތަކެތި ނައްތައިލުމުގައި ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުން ލިބޭނެ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ނޫން ގޮތަކަށް ނައްތައިލަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިދާރާއަކީ މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް މިފަދަ ތަކެތި ނައްތައިލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ނެތް އިދާރާއެއް ނަމަ، އެ ތަކެތި ނައްތައިލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ހުރި އިދާރާއަކާ އެ ތަކެތި ހަވާލުކުރުމަކީ މި ގަވާއިދު ހުއްދަކުރާ ކަމެކެވެ.

ހިފަހައްޓާ ތަކެއްޗާއި ނައްތައިލާ ތަކެތީގެ ރިޕޯޓް ފޮނުވުން

59. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަތުލާ ތަކެއްޗާއި ނައްތައިލާ ތަކެތީގެ އަންނަނިވި މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ރިޕޯޓެއް، ކޮންމެ 6 (ހައެއް) މަހަކުން އެއްފަހަރު މިނިސްޓްރީއަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(ހ) ހިފެހެއްޓި ތަކެތީގެ ބާވަތް.

(ށ) ހިފެހެއްޓި ތަކެތީގެ އަދަދު.

(ނ) ހިފެހެއްޓި ތަކެތި ހިފެހެއްޓި ތާރީޚު ނުވަތަ ތާރީޚުތައް.

(ރ) ނައްތައިލި ތަކެތީގެ އަދަދާއި، ނައްތައިލި ތާރީޚު ނުވަތަ ތާރީޚުތައް.

(ބ) ނައްތައިލުމަށް އެހެން އިދާރާއަކަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާ ނަމަ، އެ އިދާރާގެ ނަމާއި ހަވާލުކުރި ތާރީޚު.

ޖަރީމާ ޕޮލިހަށް ހަވާލުކުރުން

60. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޖަރީމާއެއްކޮށްފި ނަމަ، އެ ފަރާތަކުން ޖަރީމާކުރިކަމުގެ މައްސަލަ ޕޮލިހަށް ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

ޖަރީމާގެ ފައިސާ ދެއްކުން

61. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކުރާ ޖަރީމާގެ ފައިސާ، ޖަރީމާކޮށްފައި އަންގާތާ، ސަރުކާރު ބަންދުދުވަސް 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ނުދެއްކުން

62. (ހ) ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ކުރާ ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުން، ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ދޭ ޚިދުމަތްތައް ހުއްޓައިލުމުގެ ބާރު މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ހުއްޓައިލެވޭ ހިދުމަތްތަކަކީ، މި ގަވާއިދުގެ 61 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ނުދައްކާ ނަމަ، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ސަރުކާރު ކޯޓު މެދުވެރިކޮށް ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ހޯދުމުގެ އިޖުރާއަތު ފެށިދާނެއެވެ.

ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަޅާ ފިޔަވަޅަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ނަމަ، އަމަލުކުރަން ގޮތް

63. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަޅާ ފިޔަވަޅަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ނަމަ، ޖޫރިމަނާކުރާތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން އެކަމުގެ ޝަކުވާ މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު، އެ ފިޔަވަޅެއް އަޅާފައިވާ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅައިފި ނަމަ، އެ ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމުން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ޝަކުވާއެއް ބެލުމަށްފަހު، މިނިސްޓްރީން ލިޔުމުން ޖަވާބުދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީން ދޭ ޖަވާބާމެދު ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހިތްހަމަނުޖެހޭ ހާލަތުގައި އެ ޝަކުވާއަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަމާބެހޭ ޝަރުޢީ ކޯޓަކަށް ހުށަހެޅުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

ހަތްވަނަ ބާބު: އެހެނިހެން ކަންކަން

ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޒިންމާ

64. (ހ) މި ގަވާއިދު ތަންފީޛުކުރާނީ އަންނަނިވި ތަންތަނުންނެވެ.

(1) މިނިސްޓްރީ؛

(2) މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް؛

(3) ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް؛

(4) އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޒިންމާ އެ ފަރާތަކަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާ ވުޒާރާ؛

(5) ސިޓީ ކައުންސިލްތަކާއި އަތޮޅު ކައުންސިލްތަކާއި ރަށު ކައުންސިލްތައް.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނުގެ މައްޗަށް ބާރު އޮތް ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ އެ ތަނެއް ހަވާލުވެ ހުންނަ ފަރާތުން ނުވަތަ ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކުން، މި ގަވާއިދު ތަންފީޛުކުރުމަށް ޒިންމާވާންވާނެއެވެ.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ މަރުހަލާގައި މި ގަވާއިދު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޒިންމާ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތައް ޖޫރިމަނާކުރުމާއި، ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ އަތުން ފައިސާ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތާއި، ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުރިހާ ތަކެތި ނައްތައިލުން ފަދަ ކަންކަން ކުރާނީ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިންނެވެ. މިގޮތުން ނައްތައިލާ ތަކެތި ނައްތައިލަންވާނީ ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުންނުވާނޭ ގޮތެއްގެ މަތީންނެވެ. އަދި ނައްތައިލުމަށް ހިނގާ ހަރަދު، އެ ތަކެތި ރާއްޖެ ގެނައި ފަރާތުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-41 (ކަސްޓަމްސްގެ އާންމު ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހިފަހައްޓާ ތަކެތި މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުންނައިރު ހިނގާ ހަރަދު، އެ ތަކެތި ރާއްޖެ ގެނައި ފަރާތުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-41 (ކަސްޓަމްސްގެ އާންމު ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ބ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ މަރުހަލާގައި ފިޔަވައި، މި ގަވާއިދު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޒިންމާ، ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތައް ޖޫރިމަނާކުރުމާއި، ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ އަތުން ފައިސާ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތާއި، ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުރި ތަކެތި ނައްތައިލުން ފަދަ ކަންކަން ކުރާނީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިދާރާ ފިޔަވައި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެން އިދާރާތަކުގެ ތެރެއިން އެ ކަމެއް މަތިކޮށްފައިވާ އިދާރާއިންނެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، އިންސްޕެކްޓަރުން ވިޔަފާރިއާބެހޭ ވުޒާރާއިން ނުވަތަ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން ނުވަތަ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިން ހިންގާ އޮޕަރޭޝަނެއްގައި ކަމަށް ވާ ނަމަ، ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތައް ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ ބާރު އެ އިންސްޕެކްޝަނެއް ކުރި ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތައް ޖޫރިމަނާކޮށްފި ނަމަ، އެ ޖޫރިމަނާކުރި އިދާރާއަކުން ހުށަހަޅާ ޕްރޮސިކިއުޝަން އެޖެންސީއަށް ވަގުތުން ނުވަތަ ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޕާސަލް ނުވަތަ ކޫރިއަރ ސަރވިސް ފޯވަރޑަރުން ނުވަތަ އޭޖެންޓުންގެ ހަވާލުގައި ފަރުދުންގެ ނަމުގައި އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ގެނެސް ދޫކުރެވޭ ބާވަތްތަކާއި، ރާއްޖެއިން ބޭރުން ދަތުރުކޮށްފައި އަންނަ ދަތުރުވެރިންގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި، އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ގެނެސް ދޫކުރެވޭ ބާވަތްތައް ޑިއުޓީ ފްރީ މިންވަރަށްވުރެ އިތުރުނުވާ، މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިއްޙީ އިންޒާރު ނުހިމެނޭ ބާވަތްތަކާއި، މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސްޓިކަރު ޖަހާފައިނުވާ ބާވަތްތައް އިސްތިސްނާވާނެއެވެ، އެ ބާވަތް ނަހަމަގޮތުގައި ބާޒާރުގައި ވިއްކަން، މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ އިދާރީގޮތުން ފިޔަވަޅުއަޅާނެއެވެ.

ފޯކަލް ޕޮއިންޓެއް ކަނޑައެޅުން 65. (ހ) ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ އިދާރާތަކާއި ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގައި، ފޯކަލް މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އަމަލުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަމަލުތަކާމެދު ފާރަވެރިވުމަށާއި، އެފަދަ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް، ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް، ފޯކަލް ޕޮއިންޓް މި ގަވާއިދު އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން އަމަލުކުރުން ބަލަހައްޓަން ޖެހޭ، ފޯކަލް ޕޮއިންޓް މި ގަވާއިދުގެ މައްސަލަތައް ބެލުމާ ހަވާލުކުރެވޭނެ ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކުގެ އެ އިދާރާއެއްގެ އިސް ވެރިޔާގެ ދަރަޖަ އެ މަސައްކަތަކަށް ފުރިހަމަ އަހުލުވެރިންކަން، އެ މީހަކު ފުރިހަމަ އިޚްލާޞްތެރިއަކު ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އައްޔަނުކުރާ ފޯކަލް ޕޮއިންޓުގެ މަސައްކަތުގެ ތަފްސީލު ދެނެގަތުމަށް ޓަކައި ފޯކަލް ޕޮއިންޓް ކަނޑައަޅާކަމުގެ ލިޔުން، އެ ފޯކަލް ޕޮއިންޓް މި ގަވާއިދާ ނިސްބަތް ކުރިއަށް ގެންދާ ހަރަކާތްތަކުގެ ފޯކަލް ޕޮއިންޓްކަމުގައި ހަވާލުކުރުމުގެ ލިޔުމާއި، އެ ލިޔުމެއް ދީފައިވާ މާއްދާގެ ތަފްސީލު، ގެންގުޅުމުގެ ލިސްޓުގައި ހިމެނޭ ފޯކަލް ޕޮއިންޓުގެ ތަފްސީލު ހިމަނައި، ޙާލަތުގެ ތަޢާރަފާ އެކު ކަނޑައަޅާފައިވާ ނުސްހާތަކެއް ހިފަހައްޓައި ކުރިޔަށް ހުށަހަޅަން ލިބޭނެއެވެ.

ރިޕޯޓުކުރާ މީހާގެ ރައްކާތެރިކަން 66. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަން ބަލާނަމަ ފަރާތަކަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ރިޕޯޓުކުރުމުން، އެއްވެސް މީހަކު ނުވަތަ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އެ ބަޔަކުގެ ވެރިޔަކު އެ ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން އަމަލުކުރުމެއް ނުވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ރިޕޯޓެއް ކުރާ މީހާގެ ފުރާނަޔާއި ތަނަވަސްކަމުގެ އަމާންކަމާއި، އެކަމުގެ ބަދަލުހިފުމެއް ވެސް ނުވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްގެ ނަން ރިޕޯޓުކުރާ މީހާގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޓަކައި، ރިޕޯޓުކުރާ މީހާގެ ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ޓަކައި ރިޕޯޓުކުރާ މީހާގެ މަޢުލޫމާތު އޭނާގެ ފަރާތުން ނުލާ ހާމަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އުފެއްދުން ބޭނުންކުރާ 67. (ހ) ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އުފެއްދުން ބޭނުންކުރާ މެޝިނާއި އެފަދަ އެ ނޫން ވެސް އާލާތްތައް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމުގެ ހުއްދައެއް ނުދޭނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި،

އާންމުކޮށް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމުގެ ހުއްދަ ނުދިނުން

ފަހަރަކު ސިނގިރޭޓެއް ނުވަތަ ބީޑިއެއް ރޯކުރެވޭ ގޮތަށް ހަދާފައިވާ ޖަހާބަލު އާލާތްތަކެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.

(ނ) ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ނުވަތަ ސިނގިރޭޓު ނުވަތަ ބީޑި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރާ ރޯލިންގ ޕޭޕަރާއި ހުސް ޓިއުބް ނުވަތަ ޕައިޕު (ފިލްޓަރާއެކު ނުވަތަ ފިލްޓަރު ވިޔަސް ނަމަވެސް) އާއި، ހުއްކާ ޕައިޕާއި، އެނޫންވެސް އެ ބާވަތުގެ ބާވަތްތަކާ އާންމުކޮށް ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމުގެ ހުއްދައެއް ނުދެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް، ސިނގިރޭޓު ނުވަތަ ބީޑި އުފެއްދުމަށް ބޭނުންކުރާ ފިލްޓަރާއި، ރޯލިންގ ޕޭޕަރ ހުސް ކަރުދާހާއި، ފިލްޓަރާއި ކަރުދާސް އެއްކޮށް ނުވަތަ ވަކިވަކިން ޑިޒައިންކޮށްފައި ހުންނަ ތަކެއްޗާއި، 50 (ފަންސާސް) އަށް ވުރެ އަދަދު އިތުރުނުވާ ނަމަ، އެ ތަކެތި ދޫކުރެވޭނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގެ ދަށުން ދޫކުރެވޭ ތަކެތި ބޭނުންކުރަންވާނީ ޝަޚްޞީ ބޭނުމަށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އުފެއްދުމަށްޓަކައި ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ނޫނެވެ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެ ފަރާތަކަށް ދޫކުރެވިދާނީ ފަރުދީ ބޭނުމަށް ހަމައެކަނެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގެ ދަށުން ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމުގެ ހުއްދަ ނުދެވޭ ތަކެތި ކަސްޓަމްސްގެ އެހީގައި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަނބުރާ ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގެންދިއުމުގެ ފުރުސަތު ދެވޭނެއެވެ.

މާނަކުރުން

68. މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހައި ހިނދަކު، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލަފުޒުތަކާއި އިބާރާތްތަކުގެ މާނައަކީ، އެ ލަފުޒުތަކާއި ނުވަތަ އިބާރާތްތަކުގެ ތިރީގައި މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތެވެ.

(ހ) "މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިއްޙަތާބެހޭ ކަންތައް ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއަށެވެ.

(ނ) "ޤާނޫނު" ނުވަތަ "ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށެވެ.

(ރ) "މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިއްޙަތާބެހޭ ކަންތައް ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ ވުޒާރާގެ ވަޒީރަށެވެ.

(ބ) "ދުންފަތުގެ ބާވަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތާއި ދުންފަތުގެ ތަކެތީގައި، ނިކޮޓިންއާއި، ދުންފަތާއި ދުންފަތުގެ ތަކެތީގައި ނިކޮޓިން ހިމަނައިގެން ތަރުކީބުކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ތަކެއްޗެވެ. އަދި އެއިން އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ބާވަތެއް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ހިމެނޭ، ހަފައިގެން ނުވަތަ ބޮއިގެން ނުވަތަ ވަސްދަމައިގެން ނުވަތަ

ހަށިގަނޑުގެ ތަނެއްގައި ތަޢާރުފުކޮށްދޭން ނުވަތަ ޖައްސައިދޭން ނުވަތަ އުނގުޅައިދޭން ފިޔަވައި އޭގެ މާއްދާއެއް ނުވަތަ މާއްދާތަކެއް ހަށިގަނޑަށް ވާސިލުވާގޮތަށް ތަޢާރަފްކުރުމާ ކަމުގެ އެއްކޮށް ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް. މިގޮތުގައި ބާނައިސްޓާލްކުރި އެއް ނަމަވެސް، ދުންފަތުން ދުރުހެލިވުމުގެ "ސްޓޮޕް ޝޮޕް" ފަރުމާގެ ތަރުތީބުން ދުވާ އަދި ކާމިޔާބު ފަށެއް އިސްލާމީކަން ކުރެއްވުމަށް ހުއްދަދޭ ބާވަތްތަކުން ނިސްބަތް ކުރުވާފައި ތަރައްޤީ ނުވަތަ ފަރުވާގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ މިފަދަ އުފެއްދުން ބާވަތްތައް މި ގާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ޖަހައި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ކަމަށް ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ބ) "ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް، އެއިން ބާވަތްތަކުން އުފެދޭ ދުން ނުވަތަ އާވި އަނގައިން ނުވަތަ ނޭފަތުން އެތެރެއަށް ދަމުން ނުވަތަ އެއިން ތަނަކުން ބޭރުކުރުން ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތް އަނގައަށްލުން ނުވަތަ އަނގައިން ހަފުން ނުވަތަ ކެއުން ނުވަތަ ބޮއިން ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުން ވަސްދުވުން ނުވަތަ މި ނޫން ވެސް ގޮތަކަށް ހަށިގަނޑުގެ ތަކެއްގައި ތަޢާރުފުކޮށްދޭން ނުވަތަ ޖައްސައިދޭން ނުވަތަ އުނގުޅައިދޭން ފިޔަވައި ހަށިގަނޑަށް ވާސިލުކުރުވުމެވެ.

(ޅ) "ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އާލާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބޭރުވާ ދުމާއި، އާލާތާއި އެހެން ބާވަތްތައް ލިބިގެން ފިޔަވައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ޚާއްސަ ގޮތެއްގައި ޖަހާއިރަކު އެއްކަލައިގެ ބޭނުމަށް އުފައްދާފައިވާ ބާވަތެއް އެނބުރައި ތަކެއްޗަކަށްވެ.

(ކ) "އާންމު ތަންތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ ތަނަކަށް ވަދެވުން ހިލޭގެ ހުރިހާ ކަމެއް ސިފަކުރެވޭ ތަކެއްސަތަކަށް ވެސް ތަފާތު އެއިސްޓޭޝަނެއްގެ ތަނެއްތަކުން، އާންމުން ގަޑާލައިގެން ނުވަތަ އެއްޗެއްގެ ބާނާލު ތަނުގައި ބޭނުންކުރެވޭ ހުރިހާ ތަނަކާއި، އެފަދަ ބާވަތްތަކުގެ އެތެރޭނޫފަދަ ގޮތަކު ތަކައްކަލާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އާންމު ތަންތަނެވެ.

(އ) "މަސައްކަތްކުރާ ތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މުވައްޒަފުން ނުވަތަ މި ނޫން ވެސް އެޅުވައި އެއްވެސް ބާވަތުގެ ވަޒީފާގެ އެކި ބާވަތްތަކުން ނުވަތަ ވަޒީފާގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ހާލަތެއްގެ ވަޒީފާއާގަޅޭ ތަކެއް ނުވަތަ ވަޒީފާގަޅޭ ބާވަތްތަކަށް ޕްރެޝަރުގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ހިތްހެޔޮ ކުރުމަށް ތަކެއްޓާ ގުޅިގެން ގާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ކުރެވޭ ގޮތް ނުވަތަ މަސައްކަތަށް ބޭނުންކުރާ ތަނެވެ، ވެހިކަލް ތަކާއި، ސްޓޭޝަނަރީ، ޖެޓީއާއި، ގުދަންތަކާއި، ފަރުދާއި، ކުޑަފަހަރާއި، ސައިކަލް ވަރކްޝޮޕް، މި ނޫނަސް ތަންތަން، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ހިމެނޭނެއެވެ. ވިޔަފާރީގެ ބާރުގައި ނުވަތަ އާންމު ހިދުމަތެއް ދިނުމުގައި ބޭނުންކުރާ ނަމަ، ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަނަށް،

މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގެ ތެރެއަށް ނުހިމެނެއެވެ. އަދި މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއް މާނަކުރުމުގައި މުޅި ރަށް އެއް މަސައްކަތްކުރާ ތަންކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ވ) "ފެރީ އެޖެންޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އާންމު ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމުގައި މީހުންނާއި މުދާ އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ކަނޑުމަގުން އުފުލުމަށް ބޭނުންކުރާ އުޅަނދުފަހަރުގެ އެޖެންޓުންނެވެ.

(ލ) "އިމާރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދާއިމީބިނާއެއް ނުވަތަ ވަގުތީބިނާއެއް ހިއްކާފައިވާ ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުގައި ހުންނަ ސިޑި، ގޯޅި، ކޮރިޑޯ، ބަލްކަނި، ޖަރާސް، ލިފްޓް، ބޭސް، ފްލޯ، ގާޑަން، ޕާކިންގ ޤާއިމް، ވައިގޯ، ވޯކްވޭ، ބަލިބޯ ފަދަ އިމާރާތް ތެރޭގައި ހަދައިފައިވާ ހުރި ތަންތަނާއި އަދި މި ނޫން ވެސް އިމާރާތާއި ގުޅިގެންވާ އަންނުކޮށް ބޭނުންކުރަން ހުންނަ ހުސްތަންތަނެވެ.

(ގ) "ބަންދުކޮށްހުންނަ ތަންތަން (Indoor)" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފުރާޅަކާއި މަދުވެގެން ދެ ބިތް (1 މީޓަރަށް ވުރެ ކުޑަނުވާ ގޮތަށް) ނުވަތަ 10 (ފޫޓު) ފޫޓު 10 (ފޫޓު) ފޫޓަށް ވުރެ ކުޑަނުވާގޮތަށް ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ކޮޅު ތަނެކެވެ. (މީގެ ތެރޭގައި "އައުޓްޑޯ ގޯތިގައި" ހުރިތަނެއްގެ ގޯތިގައި ބަންދުކުރުމުން، އަދި ބަންދުއިރުއްގައި ސިޓީއެއް ނުވަތަ ވަގުތީ ފުރާޅެއް ދަމައިލައިފައި "ޓެންޓު" ތަރާކުރެވޭ ފަދަ ތަންތަން މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ބެލެވޭނީ ޓެންޓު ތަނެއްގެ ގޮތުގައެވެ.)

(ޏ) "ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުތައް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުވަތަ ހުއްދަ ދީފައިވާ ތަނެއް ނުވަތަ ސަރަހައްދަކަށެވެ. އަދި ވަގުތީގޮތުން އިމާރާތްކުރާ ނުވަތަ ވަޑާންކުރާ ނުވަތަ ދެމެހެއްޓުން ބޭނުންކުރެވޭ މަސައްކަތްކުރާ ނުވަތަ ސިނާއީ މަސައްކަތްކުރާ އެ ނޫން ވެސް ތަންތަނެވެ.

(ސ) "ބޯޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/2010 (ދުލަހަރު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްޓަކައި އުކުލަވައިލާފައިވާ ދުސްތޫރު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ބޭނެވެ.

(ޑ) "ޓާމިނަލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފެރީ ޓާމިނަލާއި ބަސް ޓާމިނަލް ފަދަ ތަންތަން ހިމެނޭހެން، ދަތުރުފަތުރުކުރުމަށް މީހުން ޖަމާވާ ތަންތަނެވެ.

(ޒ) "ކައުންސިލް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އުފެދޭ ކައުންސިލްތަކެވެ.

(ޝ) "ބަންދުގައި މީހުން ބައިތިއްބާ ތަންތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖަލުތަކާއި، ބަންދުގައި މީހުން ބައިތިއްބަންހެދޭ މަރުކަޒުތަކާއި، ރިހެބިލިޓޭޝަން ސެންޓަރުތަކާއި، ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުތަކަށެވެ.

(ސ) "ޗިޕް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިލެކްޓްރޯނިކް ވަސީލަތްތައް ގެދުވެލިކުރުން ނުވަތަ ދިއްލުން އަންގާ އެއްޗަކަށެވެ.

(ޑ) "ކާޓަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިގިރެޓު ނަމަ، 20 (ވިހި) ދަނޑިގެ 10 (ދިހައެއް) ފަހަރު އެކުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ ކާޓަން ޕެކެޓަކަށެވެ. އަދި ސިގިރެޓު ނޫން ދުންފަތުގެ އެހެން ބާވަތެއް ނަމަ، އެ އުފެއްދުމެއްގެ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ދަނޑި އެކުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ ކާޓަން ޕެކެޓަކަށެވެ.

(ޒ) "އިންޑަސްޓްރީގެ ނޯމްސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކުގެ ބޭރުގައި ނުވަތަ ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ވިއްކާ ތަންތަނުގައި ހުރުން މަޖުބޫރުކުރާ، ސިއްޙީ އިންޒާރުގެ އިބާރާތް ނުވަތަ ކުރެހުން ނުވަތަ ނިޝާން ނުވަތަ ލޯގޯ ނުވަތަ ކުލައަށެވެ.

(ޓ) "ޕެކެޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ރީޓެއިލްކުރާއިރު ދުންފަތުގެ ކާޓަން އުފެއްދުމެއް ބަންދުކޮށްފައިވާ އެއްޗަކަށެވެ.

(ޔ) "މާސްޓަރ ކޭސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް އިމްޕޯޓުކުރާ، ރީ-އެކްސްޕޯޓުކުރާ، ހޯލްސޭލްކުރާ، ޑިސްޓްރިބިއުޓުކުރާ ނުވަތަ ގަދަލުކުރާ އެއްތަނުން އެއްތަނަށް އުފުލުމުގައި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ ފޮށި ނުވަތަ ބަސްތާ ނުވަތަ ގޯނި ނުވަތަ މިފަދަ އެހެނިހެން ތަކެއްޗަކަށެވެ.

(ޕ) "އިސްތިހާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި އޭގެ ބްރޭންޑްތަކާއި އުފައްދާ ފަރާތްތަކާއި ވިއްކާ ފަރާތްތަކަށް މަޤުބޫލުކުރުވުމާއި ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ތަފާތު ވަސީލަތްތަކުން ދުއްވާލެވޭ އެންމެހާ ކަންކަމާއި، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތަކާއި ބްރޭންޑްތަކާއި ވިއްކުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ހުރިހާ ކަމަކާއި، ޕްރޮމޯޝަނާއި ސްޕޮންސަރ ކުރުމުގެ ކަންތައްތަކެވެ. ދުންފަތުގެ އިސްތިހާރުގެ މާނައިގައި، ދުންފަތުގެ ބާވަތާއި ބްރޭންޑާއި އުފައްދާ ފަރާތްތަކާއި ވިއްކާ ފަރާތްތަކުގެ ނަމާއި އަދި ފަރާތްތަކުން ބްރޭންޑުކުރާ ނުވަތަ އެ ފަރާތްތަކަށް ނުވަތަ އެފަދަ ފަރާތްތަކުން ސްޕޮންސަރކުރާ ފަންކްޝަންތަކާއި އިވެންޓްތަކާއި ޝޯތަކާއި ޕާޓީތަކާއި ކޮންސަރޓްތަކާއި ކޮމްޕެޓިޝަންތަކާއި ކުޅިވަރުތަކާއި ޓީވީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި، އަދި މިނޫން ވެސް އެފަދަ އިވެންޓްތައް، ހަރަކާތްތައް ފަދަ ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

(ޗ) "ދުންފަތް ސްޕެޝަލިސްޓް ރީޓޭލަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސިގާރުގޮނޑުންނާއި ނަސްވާރުގޮނޑުން ދުންފަތުގެ އެއްވެސް ބާވަތެއް އުފައްދާ ފަރާތަކާއި ވިއްކާ ފަރާތަކާއި މާކެޓްކުރާ ފަރާތަކާ ބައިވެރިވުމެއް ނުވަތަ ގުޅުމެއް، ލިޔުމުގައި ބްރޭންޑްކުރުމާއި ކަމަކާ ގުޅުންހުރި އިޢުލާނަކުން އެއްވެސް ތަނެއްގައި އެއްވެސް ގޮތަކުން ދާއިރާއިން ދުރުކޮށްފައިވާ، ދުންފަތާ ގުޅުންހުރި އެހެން ފަރާތެއް ރަމްޒުކޮށްދޭ އެއްޗެއް އެއްވެސް ސިފައެއްގައި އެއިން ހަރަކާތެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި ނުވަތަ ތަނެއްގައި ބޭނުންނުކުރާނަމައެވެ.

(1) މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތަކާއި، ކެޓަލޮގު މެޓްރިކްސްތަކާއި، އިލެޓްރި ހަރަކާތްތަކާއި، އަރަބީ ހަރަކާތްތަކާއި، ސަވާރީ ކަސްޓަމާއި، ފޮޓޯގްރާފް ގޫޅު ކަސްޓަމާއި، އަދި އެ ނޫން ވެސް ބާވަތްތަކުގެ މަސައްކަތްތަކާއި، ހަރަކާތްތަކާއި، ޝޯތަކާއި، ފިލްމުތަކާއި، ވީޑިއޯތަކާއި، ކުރުކުރުތަކާއި، އޯޑިއޯތައް؛

(2) އެއިން ކޮންމެގައި ބައިވެރިވާ ބައިވެރި ނުވަތަ މީހަކު ބޭނުންކުރާ ހުރުމާއި، ތިޔޫރީއާއި، ގެންގުޅޭ ސްޓާރުތަކާއި، ކަލާގޭ ސްޓަޑީ މީޑިއާ އެކަށައެޅިގެން؛

(3) އެއްވެސް ސްޓަޑީ މީޑިއާ އަދި ޑިޖިޓަލް ޕްލެޓްފޯމްތަކުގައި އަދި އާންމު ތަނެއްތަކުގައި ނުވަތަ މީހުން އެއްވެއްޖެ ތަނެއްތަކުގައި ބާއްވާ ހަރަކާތްތައް؛

(4) އިވެންޓްތަކާއި، ޙަފްލާތަކާއި ތަނެއްތަކާއި، ހަވާލާ އަޅުވަ ބިނބީލާއި އާންމު ތަނެއް.

(ޙ) "ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިމެނޭ އުފެއްދުން" ކަމުގައި ބުނެފައި އެވަނީ، ދުންފަތް ނުވަތަ ދުންފަތް ބޭނުންކޮށްގެން އުފެއްދިއްޔާވާ އުފެއްދުންތަކުގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ހިމެނޭ ކުރިމަތިލާ އުފެއްދުންތަކެވެ. ނަމަވެސް، ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ހުއްޓާލުމަށް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކުން ފާސްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ އަމުރުކޮށްފައިވާ ކުރިއަށް ފަރާތްތަކާ ބެހޭ ފިހާރައެއް ގުޅިގެން ނުވަތަ ސްޓޯރޭޖް ޕްރޮޑަކްޓްގައި ބޭނުންކުރާ ސަރުކާރުގެ ފުރުސަތުއިވާ ނުވަތަ އަދި ޕްރޮޑަކްޓްތަކުގެ ތެރެއިން ދުވަ ނިކޮޓިން ރިޕްލޭސްމަންޓް ތެރަޕީ (އެން.އާރު.ޓީ) ގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ތޮވިންގަމް ނުވަތަ ޕެޗް ނުވަތަ މިފަދަ އެހެން ބާވަތްތަކާއި ޖެނެރިކްކޮށް، އެ ތަކެތިގައި ދުންފަތުގެ މިންވަރެއް ހިމެނުނު ކަމުގައި ވިޔަސް، މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް "ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހިމެނޭ އުފެއްދުން" ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(ލ) "ކުންފުނިތަކުން ބޭނުންކުރި މުދާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ،

(1) ރާއްޖޭއަށް މުދާ އެތެރެކުރާ ވަރުބަދަލުގައި ނަމަ، ކަސްޓަމްސްއިން މަޢުލޫމާތުގައި ގަވާއިދު ހިފާފައި ހުރި ދުންފަތުގެ ހުރިހާ ބާވަތަކަށެވެ؛

(2) ހޯލްސޭލްވިޔަފާރި މަރުޙަލާގައި ނަމަ، ހޯލްސޭލްވިޔަފާރިން ވިއްކި މުދަލުގެ ތެރޭގައި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުރި ދުންފަތުގެ ހުރިހާ ބާވަތަކަށްވެ؛

(3) ރީޓެއިލް މަރުޙަލާގައި ނަމަ، ރީޓެއިލްވިޔަފާރިން ވިއްކި، ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުރި، ދުންފަތުގެ ހުރިހާ ބާވަތަކަށްވެ؛

(4) ނަމަވެސް، ރީޓެއިލްވިޔަފާރިން ވިއްކާ 20 (ވިހި) ސިގަރެޓުގެ ފުޅި ނުވަތަ 50 (ފަންސާސް) ޓިއްޕަން ފުޅި މަދު އަދަދެއް ނަމަ، ކުރު ކުރުމަށް ބޭނުންކުރި މުދާކަމުގައި ބެލޭނީ، 20 (ވިހި) ސިގަރެޓުގެ 1 (އެކެއް) ފުޅި ނުވަތަ 50 (ފަންސާސް) ޓިއްގެ އެއް ބޭނުންކުރުމުގައެވެ.

(5) ދައުލަތުގެ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކުން ކުރާ އިންސްޕެކްޝަނެއްގެ ތެރެއިން، ވިޔަފާރިކުރާ ތަނަކުން ނުވަތަ ތަކެތި ގުދަންކޮށް ރައްކާކުރާ ތަނަކުން ނުވަތަ ތަކެތި އުފައްދާ އެތަނަކުން މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުރި ދުންފަތުގެ ބާވަތެއް ފެނިއްޖެ ނަމަ، އެ ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެ އެހެންތަނެއްގައި އެ ވަގުތު ހުރި މި ގަވާއިދަށް ނުފެތޭ ދުންފަތުގެ ހުރިހާ ބާވަތެއް ބެލޭނީ، ކަންކުރުމަށް ބޭނުންކުރި މުދާކަމުގައެވެ.

(ނ) "އަގު" ކަނޑަން ބޭނުންވާ އުސޫލު،

(1) ޑިއުޓީއަށް ތަބާވި އެތެރެކުރާ މަރުޙަލާގައި ނަމަ، ޕޯޓްލެވެލް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިން އަމަލުކުރާ "ކަސްޓަމްސް ވެލިއު" އަގެވެ؛

(2) ހޯލްސޭލް މަރުޙަލާގައި ނަމަ، ވިޔަފާރި މުއާމަލާތު ހިންގި ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ހޯލްސޭލް އަގެވެ؛

(3) ރީޓެއިލް މަރުޙަލާގައި ނަމަ، ވިޔަފާރި މުއާމަލާތު ހިންގި ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ ރީޓެއިލް އަގެވެ.

އުވައިލެވޭ ގަވާއިދުތައް

69. (ހ) މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2012/R-41 (ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން މަނާ ތަންތަން ކަނޑައެޅުމުގެ ގަވާއިދު) އުވުނީއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-158 (ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖިންގ ލޭބަލް ޗާޕުކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު) އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-1028 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-158، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ޕެކޭޖިންގ ލޭބަލް ޗާޕުކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-1046 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2019/R-158، ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް

ﷺ ﷺ ﷺ 2 ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ) ﷺ، ﷺ 2024/R-108 (ﷺ 2019/R-158، ﷺ ﷺ ﷺ 3 ﷺ ﷺ ﷺ) ﷺ، ﷺ 2024/R-111 (ﷺ 2019/R-158، ﷺ ﷺ ﷺ 4 ﷺ ﷺ ﷺ) ﷺ.

ﷺ ﷺ 70. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.

ޖަދުވަލު 1

ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރި ތަންތަން ފާހަގަކޮށްފައި އެ ތަންތަން އާންމުންނަށް އެނގޭގޮތަށް ބަހައްޓާ ނިޝާނު ހަރުކުރާ ބޯޑުގެ ނަމޫނާއާއި ބޯޑުގައި ހިމަނަންވީ މައުލޫމާތުތަކުގެ ގައިޑްލައިން

ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރި ތަންތަން ފާހަގަކުރާ އާންމުންނަށް އެނގޭގޮތަށް ބަހައްޓާ ނިޝާނު ހަރުކުރާ ބޯޑުގައި ހިމަނަންވީ މައުލޫމާތުތަކުގެ

ތަފްސީލު:

މައިގަނޑުގޮތެއްގައި ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރި މާޙައުލެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު ހުންނަންވާނީ، އާންމުންނަށް ފަސޭހައިން ފެންނަ ގޮތަށް ލިޔެފައިވާ، އާންމުންގެ ނަޒަރުގައި ފާހަގަވާން، އެކަމަށް އާންމުންގެ އެއްބާރުލުން ލިބޭނެ އެކަށީގެންވާ، އެ ތަނުގެ މަޖުބޫރުކަން އިތުރުކުރުވާ ފަދަ ނިޝާނު އެ ތަނަކީ ރައްކާތެރި ތަނެއްކަން އިޙްސާސްކުރެވޭނެ ގޮތަށެވެ. އަދި އެ ތަނަކީ ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަނާ އަދި ދުންފަތުގެ ދުމުން ރައްކާތެރި ތަނެއްކަން ސާފުކޮށް އެނގޭނޭ ގޮތަށެވެ. މިގޮތުން ބޯޑުގައި ހިމަނަންވާ މައުލޫމާތުތަކާއި މަސައްކަތުގެ ތަފްސީލު ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި މި ވަނީއެވެ.

(1) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް އަންގައިދޭ ފޮޓޯ:

(ހ) މި ފޮޓޯގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން މަނާކަން އެނގެންނަށް ވީހާ ސާފުކޮށް އަންގައިދޭ ފޮޓޯ (universal no smoking symbol / crossed cigarette symbol) އަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. ސިނގިރޭޓާއި ދުންފަތުގެ ބާވަތްތައް ހަމަގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 23/2024 (ދުންފަތާ ކޮންޓްރޯލުކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުން ތަކެތި ބޭނުންކުރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ފޮޓޯއާއި ބޭނުންކުރުން ބެހެއްޓިދާނެއެވެ. ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް ނުރުހޭ އެއްޗެއް ކަމުގައި ދައްކައިދޭ ކާޓޫނު ފޮޓޯއާއި ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް، ސިނގިރޭޓު ނުވަތަ ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުމަށް މަގުފަހި އެއްޗެއް ކަމުގައި ދައްކާ ގޮތަކަށް ނުވާނެއެވެ.

(ށ) މި ފޮޓޯގެ ހުންނަންވާނީ، ސައިޒު 3.54×3.54 އިންޗި (9×9 ސެންޓިމީޓަރު) އަށް ވުރެ ކުޑަނޫން މިންވަރަކަށް، އަދި 6 (ހައެއް) ފޫޓަށްވުރެ ދުރުން ފެންނަންޖެހޭ ތަންތަނުގައި (މިސާލަކަށް، ވަންނަ ދޮރުގައި ބަހައްޓާ ނިޝާނު ހަރުކުރާ ބޯޑެއް 25 (ފަންސަވީސް) ފޫޓު ދުރުން ފެނަން ޖެހޭނެއެވެ.) ކޮންމެ 6 (ހައެއް) ފޫޓު ދުރުމިނަކަށް ސައިޒު އިންޗި ކުޑަމިނުން މަތީގައިވާ މިންވަރު ދިގުމިން (އޭރިއާ 4 ފޫޓު) ވާންޖެހޭނެއެވެ.

(ނ) މި ފޮޓޯ އިންޗާރޖުގެ ސާފުކޮށް ހުރިއާގެ ބޭރު ބަޔަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. ގެންގުޅޭ ދިވެހި މަޢުލޫމާތުތަކާއި ބޯޑުގައި ހިމަނަން ނަމަ، މި ފޮޓޯގެ ސައިޒުން ކުޑަވިޔަސް، މަތީގައިވާ އިންޗި ކުޑަމިނަށް ވުރެ ބޮޑުވާންޖެހޭނެއެވެ.

(ރ) ތަނަވަސް ވަންނަ ދޫދުގައި، އެ ތަންގެ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކެއް އެއް ބޭނުން އަންގައިދޭ ގޮތަށް، ބޭރު ތަޢާރުފުކުރާ ނަމަ، އެ ބޭރުގައި ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ވަނަކަށް އަންގައިދޭ ފާހަގަ ހިމަނަންވާނެއެވެ. އަދި މި ފާހަގައިގެ ސައިޒު، ބޭރުގައި ދަށް، އެހެން ގަވާއިދުތަކާ ގުޅުންހުރި ފާހަގަތަކަށްވެސް ކޮޅެއްގެން ނުވާނެއެވެ.

(2) ޗާޕްކުރުމުގެ / ލިޔުމުގެ އިބާރާތް:

(ހ) ލިޔުމުގެ އިބާރާތް ހުންނަންވާނީ، ޔުނިކޯޑް ފޮންޓް ސައިޒެއް (ފުރުމާ ނުވަތަ Times New Roman ގެ ފޮންޓް ސައިޒު 18 ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ބޮޑު) ގައެވެ. އަދި ޔުނިކޯޑް ފޮންޓްތަކުގެ ތެރެއިން ލާޒިމް ފޮންޓްތަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. މި ފޮންޓްތަކަށް ޔުނިކޯޑް އެހެން ފޮންޓްތައް ނަމަވެސް ފޮންޓް ސައިޒު އަދާކުރާ ގޮތަށް ބޭނުންކުރި ފޮންޓް ސައިޒުވެ. ފޮންޓް ސައިޒު އިތުރަށް ބޮޑުކޮށް، ދުރުން އިބާރާތަށް ފެންނަ ގޮތަށް ހުރުމަށް.

(ނ) މި ލިޔުމުގައި، ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭނެ ހިސާބު ވައިގެ ނުވަތަ ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ދުރުހިސާބުތަކުން ސަފަހާ ބަޔާންކޮށް ދެނެވުމެވެ. މިސާލަކަށް، ސިޔާސީ ރައްކާތެރިކަން، ރައްކާތެރި މުޢާމަލާތުގައި މަޤްބޫލުކަން، ސިވިލް ހަރަކާތްތަކުގެ ސަލާމަތް ކަމުގެ އެންމެހާ މަސައްކަތްތަކުގައި ތަފާތު ނުވަތަ އެ ތަނަކަށް ގުޅޭގޮތުގައި، ހިސާ ވައިގެއް ބަޔާންކުރުން.

(ރ) ލިޔުމު ކުރަ މިހާރު އެ ތަނުގައި ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ބޭނުންކޮށް އެއްބާރުވުން ހިސާ ވަކި އިބާރާތް ބަޔާންކުރުން. މިސާލަކަށް، ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ޝަރުޠު އަދާކުރުން ނުވަތަ މަދުހާވާ ހިއްސާ، އަދި ނުރައްކާ ބޭނުން ތަންތަނުގައި (މިސާލަކަށް، އަލިފާނުގެ ހާލަތު ދިމާވެދާނެ ތަންތަނުގައި) ހުރުމަކީ އިބާރާތް ވެސް ބަޔާންކުރެވިދާނެއެވެ.

(ބ) އާންމުކޮށް ލިޔުން ހުންނަންވާނީ ދިވެހިބަހުންނެވެ. ބައިނަލްއަގްވާމީ އެއަރޕޯޓް، ފަތުރުވެރިން ޒިޔާރަތްކުރާ ތަންތަނާއި، ބޭރުގައިމުގެ ފަތުރުވެރިން ޒިޔާރަތްކުރާ އާންމުކޮށް ޒިޔާރަތްކުރާ ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަންތަނުގައި ދިވެހިބަހާއި އިނގިރޭސިބަހުން ވެސް ލިޔުން ހުންނަންވާނެއެވެ. ދެ ބަހުން ދެ ބޭނުމަށް ވަކި އެއްގޮތަކަށް ވެސް ބަޔާންކުރެވިދާނެއެވެ.

(ޅ) މިގޮތުން ބަޔާންކުރެވިދާނެ ލިޔުމެއް ރީތިގައި ހިމެނިފައިވާނެއެވެ.

(3) ފުލުހުންގެ ގުޅުންދޭނެ ފޯން ނަންބަރު – 3322111 (ރަސްމީ ސިޔާސީ އެ ތަނެއްގެ ކުއްލިއެކްސިޑެންޓް ނަންބަރު ހިމެނުމަށް)

- މި ފޯން ނަންބަރު ފެންނަގޮތަށް ގުޅޭނެ، އަދި އަވަސް ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް ނަގާ ފަރާތެއްގެ ނަންބަރުތައް ވާންވާނެއެވެ. މިސާލަކަށް، އެ ތަނެއްގައި ދެންގޮތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ހުއްޓުވުން ކުއްލިއަށް ފަރާތަށް ފަރާތަށް ނުވަތަ ހެލްޕް ލައިން ޓެލިފޯން ގުޅޭ ފޯން ނަންބަރު ފެންނަގޮތުގައި ގުޅޭނެ ފޯން ނަންބަރު ހިމެނުން ރަނގަޅެވެ.

(4) ހުއްޓައިލުމަށް ހިތްވަރުދޭ މެސެޖު (optional):

(ހ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ހުއްޓައިލުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތް ލިބެންހުރި ނަމަ، މި ފަދަ މެސެޖެއް ހިމެނުމުން، ޕޭޖުގެ މަޤްސަދު ހާސިލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އިތުރުވެއެވެ.

(ށ) ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން ހުއްޓައިލުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތް އެ ރަށެއްގައި ލިބެންހުރި ނަމަ، ބޭނުންކުރެވިދާނެ މެސެޖު: "ދުންފަތާ ދުރުހެލިވުމަށް އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ނަމަ، ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭ މަރުކަޒަކަށް ޒިޔާރަތްކުރައްވާ!"

(ނ) ޤައުމީ ފެންވަރުގެ ކުއިޓްލައިނުގެ އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ނަމަ، ގުޅާނެ ފޯނު ނަންބަރު ހިމަނައިގެން ބޭނުންކުރެވިދާނެ މެސެޖު: "ދުންފަތާ ދުރުހެލިވުމަށް އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ނަމަ، 1676 މި ނަންބަރަށް ގުޅައްވާ!"

(5) ޤާނޫނަށް ރިޢާޔަތްކުރުން:

(ހ) ކުޑަ ފޮންޓް ސައިޒަކުން ޓީވީގައި ހިމެނުން.

(6) އާންމުންގެ އެއްބާރުލުން އިތުރުކުރުމަށް ޓަކައި އެހެނިހެން މަންޒަރުތައް ނުވަތަ މެސެޖުތައް ހިމެނުން (optional):

މިޔުޒިކް ވަކި ތާލަކަށް، އެ ތާލުން ލިބޭ ހިތްހަމަޖެހުމަކީ ނުވަތަ މުނިފޫހިފިލުވުމަކީ، އެ ތާލުން ވަނީ ހާއްސަ ބައެއްގެ ދަރުމަކާއި ދިނިކަމާބެހޭ މުހިންމު މަންޒަރުތައް ނުވަތަ މެސެޖެއް ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. މިސާލަކަށް، ހުސްކުޅިވަރުގައި ބައިވެރިވާ ދެމުން ދޯ ގޮތުގެ މަންޒަރުތައް، ކުޅިވަރުކުޅޭ ހަރަކާތް ބައިވެރިވާ މަންޒަރުތައް، ކުއްލި ރާވައިދޭ މަސައްކަތުގެ މަންޒަރުތައް، މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތައް ހިނގާ މަންޒަރުތައް ހިމެނިދާނެއެވެ. މިގޮތުން (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބައިތަކާއި މި ގައިޑްލައިނުގައި ހިމެނިފައިވާ ދެއްވާފައިވާ މިސާލުތަކާއި، މަންޒަރުތަކުގެ ނަމޫނާތައް ފިލުވައި، އިތުރު މަންޒަރުތައް ނުވަތަ މެސެޖެއް ހިމެނޭ ގޮތް ބަލައިލުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ ހަރުކަށިކުރުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ.

ﯖﯗﯘﯙ 2

SMOKING IN THIS AREA IS
PROHIBITED BY THE LAW

ﯖ ﯨﯩﯪ ﯧﯨﯩﯪ ﯨﯩﯪﯫ ﯨﯩﯪﯫﯨﯩﯪ
ﯨﯩﯪﯫﯨﯩﯪ ﯨﯩﯪ ﯨﯩﯪ.

NOTICE REF: TCA/N/2025/01 ﯨﯩﯪﯫ ﯨﯩﯪﯫﯨﯩﯪ: 3322111 ﯨﯩﯪﯫ ﯨﯩﯪﯫﯨﯩﯪ ﯨﯩﯪﯫ

1.1

އެންމެންގެ ސިއްހަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ދުންފަތުގެ
އިސްތިއުމާލުނުކުރާ ތަނަކަށް ހެއްދެވީތީ

ޝުކުރިއްޔާ!

THANK YOU!

FOR MAKING THIS A SAFE AND
HEALTHY PLACE FOR EVERYONE

SMOKING CESSATION SERVICES ARE AVAILABLE AT THE NEAREST HEALTH CENTER

ދުންފަތާ ދުރުހެލިވުމަށް އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ނަމަ، ސިއްހީ ޚިދުމަތްދޭ މަރުކަޒަކަށް ޒިޔާރަތްކުރެއްވުން އެދުމެވެ!

NOTICE REF: TCA/N/2025/01

ކުއިޓްލައިން: 3322111

ޓޮބޭކޯ ކޮންޓްރޯލް އޮތޯރިޓީ

2
ﯛﯞﯟﯠ!
ﯧﯛﯨﯩﯪﯫ ﯞﯟﯠﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧ ﯨﯩ ﯚﯞﯟﯠﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧ
ﯢﯣﯤﯥﯦﯧ ﯧﯚﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧ ﯨﯩﯪﯫ!
DANGER!
NO SMOKING ZONE –
FOR THE SAFETY OF EVERYONE
NOTICE REF: TCA/N/2025/01
3322111

SMOKING AREA
13

NOTICE REF: TCA/N/2025/01 3322111

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރުން
މަނާ ސަރަހައްދު!
10 ft
NO SMOKING
WITHIN 10FT FROM THE BUILDING ENTRANCE
4
NOTICE REF: TCA/N/2025/01
3322111

ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން
މަނާ ސަރަހައްދު!
25 ft
NO SMOKING
WITHIN 25FT OF THE BUILDING ENTRANCE
4
NOTICE REF: TCA/N/2025/01
3322111

އެންމެންގެ ދުޅަހެޔޮކަމަށް ބަލައި، މި މަރުކަޒު/ހޮސްޕިޓަލް
ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުނުކުރާ ތަނެއް

ޝުކުރިއްޔާ!

THANK YOU!

for making our **health facilty** a safe, healthy and smoke free place for everyone

4

ދުންފަތާ ދުރުހެލިވުމަށް އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ނަމަ، މި ހޮސްޕިޓަލުން އެ ޚިދުމަތް ލިބޭނެއެވެ.

NOTICE REF: TCA/N/2025/01 | ރިޕޯޓްކުރުމަށް: 3322111 | ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ބޯޑު

މަރުޙަބާ!

ތިޔަ ވަންނަނީ ދުންފަތުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރުން
މަނާ، ވަޔި ސާފު ސަރަހައްދަކަށް

WELCOME!

Enjoy our smoke free clean air!

5

NOTICE REF: TCA/N/2025/01 | ރިޕޯޓުކުރުއްވުމަށް: 3322111 | ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ޤާނޫނު

ﷺ!

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
ﷺ ﷺ

NO SMOKING

NO SMOKING ALLOWED
IN THIS VEHICLE

6

NOTICE REF: TCA/N/2025/01 ﷺ: 3322111 ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

21 އަހަރުން ދަނޑި ފެންނާއި ކުއްލިން ދުންމެހެން ދިން ބަންދުކުރުން

ވިއްކުން ހުއްޓާ

NO SALE

OF TOBACCO PRODUCTS TO
PERSONS UNDER 21 YEARS OF AGE

7

NOTICE REF: TCA/N/2025/01

ﷺ: 3322111

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

އުނގިވަށާއިގަންނަވާތީ؟

ދުންފަތުން ކެންސަރު ޖެހުމަށް މަގުފަހިވާ!

WARNING!

SMOKING CAN CAUSE CANCER!

8

NOTICE REF: TCA/N/2025/08 | އިތުރު މައުލޫމާތު: 3024595 | ދުންފަތު ކޮންޓްރޯލް އޮތޯރިޓީ

WARNING!
SMOKING CAN CAUSE ARTERIAL DAMAGE!
SAMPLE IMAGE
8
NOTICE REF: TCA/N/2025/9
އިތުރު މައުލޫމާތު: 3024595

ދުންފަތުގައި ސިއްހަތަށް ގެއްލުންދޭ ވަރަށް ގިނަ
ވިހަ މާއްދާތައް އެބަހުރޭ!
Used in car batteries
Cadium
Used in bug sprays
Nicotine
Used in gas chamber poison
Hydrogen Cyanide
Used in car batteries
Sulfuric Acid
Found in moth balls
Naphthalene
Formaldehyde
Used in preserveing dead bodies
Used in paint stripper
Toluene
Arsenic
Used in rat poison
Tar
Used in road material
Used in rocket fuel
Methanol
Butane
Used in cigarette lighter
DDT
Used in insecticides
Ammonia
Used in cleaning products
Carbon Monoxide
Used in car exhaust
Acetone
Used in nail-polish remover
SAMPLE IMAGE
WARNING!
TOBACCO PRODUCTS CONTAIN POISONOUS SUBSTANCES
8
NOTICE REF: TCA/N/2025/10
އިތުރު މައުލޫމާތު: 3024595

ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލުކުރާ މީހުންނަށް ލިބޭ ދަރިން
އައިބުވުމުގެ ފުރުޞަތު ބޮޑު!
WARNING!
SMOKING DURING PREGNANCY RAISES THE RISK OF YOUR BABY BEING BORN WITH BIRTH DEFECTS.
8
NOTICE REF: TCA/N/2025/11
އިތުރު މައުލޫމާތު: 3024595

ދުންފަތުގެ ދުމުގެ އަސަރު ފޯރާ މީހުންނަށް
ނުރައްކާތެރި ބަލިތައް ޖެހޭ!
SAMPLE IMAGE
WARNING!
PEOPLE WHO ARE EXPOSED TO SECONDHAND SMOKE, CAN SUFFER HARMFUL HEALTH EFFECTS.
8
NOTICE REF: TCA/N/2025/12
އިތުރު މައުލޫމާތު: 3024595

ﷺ 3

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ (ﷺ ﷺ)	ﷺ
5,000/- (ﷺ)	1. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
5,000/- (ﷺ)	(1·1) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	2. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	(2·1) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	3. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ-ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	(3·1) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	4. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
10,000/- (ﷺ)	(4·1) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ